

Monah Zosima Pascal Prodromit

Sfârșitul Omului

**– Ediția originală 1937 –
fără modificările și adaosurile
din edițiile contemporane
făcute la prorociile Sfinților Părinți**

Cuvinte introductive:

**Pr. Dr. (medic) Drd. (Th.D) Alexandru Anastasiu (afiliat la
Universitatea Lucian Blaga din Sibiu)**

Editor Maria Anastasiu

Râmnicu Vâlcea, 2021

Redactori: Pr. Dr. (medic) Drd. (Th.D) Alexandru Anastasiu,
afiliat la Universitatea Lucian Blaga din Sibiu,
Preoteasă prof. Gianina Anastasiu,
Maria Anastasiu

Coperta: Maria Anastasiu
Pe copertă: Toma Zugravul, Sfânta Mănăstire Humor,
Judecata de Apoi, 1535

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ZOSIMA PASCAL, monah

Sfârșitul omului / monah Zosima Pascal Prodromit ;
cuv. introd.: pr. dr. (medic) drd. (Th.D) Alexandru Anastasiu ;
ed.: Maria Anastasiu. - Ed. originală 1937 - fără modificările și
adaosurile din edițiile contemporane făcute la prorociile
Sfinților Părinți. - Râmnicu Vâlcea : Editura Mariam, 2021

Conține bibliografie
ISBN 978-606-95088-6-2

I. Anastasiu, Alexandru (pref.)
II. Anastasiu, Maria (ed.)

2

©Mariam, 2020

Editura Mariam

Comenzi online: www.edituramariam.ro
E-mail: edituramariam@gmail.com,
SA@edituramariam.ro,
SA@edituramariam.eu,
SA@edituramariam.com
Tel: 0740300402,
0744300166,
0744300493

Apocalipsa de la teologie la mit și pocăința ca mașină a timpului

– cuvânt înainte la ediția de față –

„Și a zis Domnul: «Tu ți-ai făcut necaz pentru acest vrej pentru care nu te-ai trudit și nici nu l-ai crescut, care și-a luat ființă într-o noapte și într-alta a pierit! Dar Mie cum să nu-Mi fie milă de cetatea cea mare a Ninivei cu mai mult de o sută douăzeci de mii de oameni, care nu știu să deosebească dreapta de stânga lor?»”
(Iona 4, 10-11)

Mulți filozofi și oameni de litere vin cu următoarea întrebare retorică: de ce lumea contemporană nu mai este capabilă să producă mitologie? După atâta amar de veacuri ne mai agățăm încă de panteonul grecesc ca de suprema referință culturală, prelu-crăm și reinventăm mereu aceleași povești răsuflete cu zâne și-l cităm pe Shakespeare – ultimul creator de mituri (dar nu și de mitologie). Paradoxal, trecutul este mult prea bogat ca să mai aibă ce altceva să ne ofere, căci tot ceea ce s-a spus despre el s-a spus o dată pentru totdeauna, iar dacă s-ar mai spune și altceva n-ar fi nimic nou sub soare. Și, iarăși, paradoxal, pe vremea când omenirea nu prea avea un trecut, numai viitor, s-a străduit să scornească tot felul de istorii fanteziste, unele de-a dreptul ridi-cole, ca să-și explice trecutul, în vreme ce în prezent, când avem o moștenire imensă de lucruri trecute – căci de viitor devenim din ce în ce mai nesiguri – ne îndreptăm cu toate pânzele sus tocmai spre acest viitor incert și inspirăm cu nesaț aburul otrăvi-tor al Pythiei. Oracolul, acum ca și atunci, are exact același efect – derutant, halucinant, ezoteric (am spus special ezoteric, nu mis-tic), doar că răspunsurile lui se aud la scară globală. Nu, omeni-rea nu a încetat să producă mitologie, așa cum s-ar crede la o primă vedere, doar că mitologia care se produce în zilele noastre este o mitologie a viitorului, atât de mitică însă încât aproape pare să țină de trecut.

Nu este desigur întâmplător faptul că toate marile mitologii cosmogonice ale lumii au apărut până la Întruparea lui Hristos și nu după. La fel nu este întâmplător că toate aceste mari mitologii,

fără excepție, nu oferă niciuna varianta unei eshatologii definitive. Fie că vorbim de regenerarea logos-ului originar la grecii antici, de revenirea ciclică a Epocii de Aur după distrugerea Epocii de Fier la hinduși sau de Ragnarök, amurgul zeilor nordici în urma căruia Odin recrează lumea, iar pământul este repopulat de supraviețuitorii Lif și Lifthrasir, în toate religiile păgâne lumea nu se sfârșește niciodată de-a binelea, ci se „reciclează” (un termen atât de drag nouă astăzi), având un potențial de reciclare infinit, pentru că nicăieri nu se spune cum se va termina următorul ciclu de existență, tot așa cum nu se spune nicăieri, de fapt, cum a apărut din nimic. Aceste religii mitologice, sau, mai bine zis, mitologii religioase – căci, iată, nu putem găsi în ele consistența cu cap și coadă a unei religii adevărate – sunt lipsite de finalitate și, deci, nu-i oferă nicio garanție persoanei în ceea ce privește eternitatea. Timpul pentru ele nu este timp, ci o cvasiveșnicie, iar veșnicia nu este veșnicie deloc, ci o buclă temporală. A trebuit ca Dumnezeu să se facă om ca să putem vorbi de o perpetuă îndumnezeire, de o veritabilă apocalipsă, una totală, definitivă și definitorie, un sfârșit al sfârșitului dincolo de care să nu mai existe decât neschimbata și neschimbabila Împărăție veșnică, în locul poveștilor fără sfârșit în care același Șarpe cuvântător își mănâncă la nesfârșit aceeași coadă.

Și, totuși, noi continuăm să inventăm mitologie. Ba, ceea ce este cel mai rău, inventăm mitologie pornind de la revelația unor mari sfinți ai Bisericii, de la Scriptură însăși. Aici stă perversiunea, cu nimic mai prejos decât eresul sau magia cu obiecte sfinte. Ca și cum Dumnezeu nu ne-ar fi dat deja pe tavă tot ceea ce trebuie să știm pentru mântuirea noastră, ca și cum n-am fi citit deloc cele scrise de evanghelistul tainelor:

„Mărturisesc oricui ascultă cuvintele proorociei acestei cărți: De va mai adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu va trimite asupra lui pedepsele ce sunt scrise în cartea aceasta; Iar de va scoate cineva din cuvintele cărții acestei proorocii, Dumnezeu va scoate partea lui din pomul vieții și din cetatea sfântă și de la cele scrise în cartea aceasta.” (Apocalipsa 22, 18-19).

Cine nu are, însă, mai nou, propria idee despre cum se va sfârși lumea? Că avem în vedere teoria conspirației sau că

tehnologia ni se pare noua vrăjitorie, că ne temem de buletinele cu cip sau de vreo inovație științifică ce le va permite mai marilor lumii să ne controleze mintea, să ne transforme în roboți sau să-l instaureze pe un antihrist din ce în ce mai impersonal în imaginația exacerbată a celor care preferă să facă din el, în discordanță totală cu Biblia, nimic mai mult decât emblema unor sisteme politice, Apocalipsa astăzi nu se mai citește după Ioan, ci după acești futurologi, după numerologi obsedați de 666 și după „sfinți” de ocazie, văzători cu duhurile, orbi cu Duhul. „Trăim vremuri apocaliptice” se poate auzi la orice colț de stradă, pentru că e grozav, nu-i așa, să faci parte din ceva atât de important ca Sfârșitul, iată, vezi Doamne, noi suntem creștinii vremurilor din urmă, mai interesanți, deci, chiar decât martirii primelor veacuri. Ne facem din asta un titlu de noblețe și suferim artistic pentru nimicirea eventuală a omenirii, ignorând suferința reală pe care ar trebui să o simțim pentru propriile păcate. Astăzi creștinii nu mai cred în Adevărul unic și irepetabil al Bisericii, ci în diverse „teorii”, futurologia a înlocuit proorocia, iar Biblia în ultima sa carte nu mai este dumnezeiasca Scriptură, ci o distopie ca oricare alta. Tristă manie a secolului XXI de care suferă atâția dintre „cei aleși”, această nevroză a sfârșitului iminent ce transformă religia și proorociile sfinților într-o mitologie ca oricare alta, sau, poate și mai rău, într-o biată legendă urbană în care icoana Mântuitorului, Împărat și Judecător pe tronul slavei, capătă valoarea unei picturi de gang.

„Privegheați, că nu știți ziua, nici ceasul”... (Matei 25, 13), dar pe creștin nu-l prea mai interesează privegherea, el vrea cu tot dinadinsul să știe ziua și ceasul, eventual, dacă s-ar putea, minutul și secunda. „Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția Cerurilor” (Matei 4, 17), spuse Hristos, acum 2000 de ani. Între timp, Imperiul Roman și antihriștii săi au căzut, Papa s-a proclamat Dumnezeu pe pământ, iar 900 de adepți ai lui Jim Jones s-au sinucis în 1978, în Guyana, așteptându-l pe Mesia. Singura constantă din toată această nebuloasă rămâne pocăința, rămâne aceeași poruncă nouă, dar veche de când lumea a Mântuitorului nostru care nu a vorbit, așa cum ne place nouă să credem, în expectativă, nici n-a vrut să ne sperie cu apropierea unei Împărății care tot întârzie să vină, ci a propovăduit existențial, dincolo de

început și sfârșit, despre schimbare, despre această restaurare totală a omului numită pocăință, banala și desueta pocăință de care nimeni nu mai discută azi. Pentru ea nu este niciodată timp, sau, mai bine zis, este întotdeauna timp berechet, dar mereu altădată, cândva, mai încolo, după ce ne vom ocupa de chestiunile arzătoare la ordinea zilei. Ceea ce uită însă creștinul modern, fascinat de „zurgălăii” apocaliptici, e că pocăința nu se poate face decât în prezent, că nu te poți pocăi dacă te gândești obsesiv la viitor, dacă nu pentru altceva, măcar pentru simplul motiv că atunci nu te mai gândești la păcatele pe care le-ai comis în trecut. Acum și aici este esența îndumnezeirii, acum și aici moartea și Judecata, acum și aici Raiul și Iadul. Carpe diem – trăiește clipa, cum spuneau latinii, dând frâu liber tuturor plăcerilor egoiste în virtutea unei filozofii a momentului – cât de frumos înlocuiește Mântuitorul lumii aceste două cuvinte cu un singur îndemn: „Pocăiți-vă!”.

Ce dacă istoria cu lecțiile ei crude ne face uneori să ne gândim că timpul însuși devine de neîndurat? Ceea ce a fost cel mai de neîndurat pe lumea asta a îndurat odată și bine Fiul lui Dumnezeu pe Cruce, ceea ce îndurăm noi de atunci încoace și până la sfârșitul lumii, oricât ar părea de dramatic, nu este decât umbra acelei suferințe irepetabile, universale. Hristos a suferit toată durerea pentru păcatele noastre ca noi să nu mai trebuiască să suferim pentru ele nimic altceva decât pocăința îndurerată, primind-o ne vom mântui mai degrabă decât prin orice alt fel de suferință prost înțeleasă, respingând-o cu atât mai mult vor spori celelalte suferințe. Un motiv în plus, cu cât durerea ni se arată mai îngrozitoare, să-i cerem iertare lui Dumnezeu că nu ne-am pocăit de bunăvoie și să bem până la capăt cupa pocăinței ce ni s-a oferit, în loc să încercăm să ghicim în ea „semnele vremurilor”.

„Iar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.” (Matei 24, 36), Evanghelia a avut așadar grijă să ne tempereze la timp entuziasmul profetic. De aceea nici sfinții în descoperirile lor nu s-au pus de acord asupra unor aspecte cronologice, aparent fundamentale, după cum vom putea observa în cartea de față, nu pentru că Duhului Sfânt i-ar plăcea să se joace cu mințile noastre, ci pentru că, în

realitate, nu este nimic fundamental în cronologie. Timpul este slujitorul lui Dumnezeu, nu stăpânul lui, căci Dumnezeu este necircumscribit de timp. De aici diferențele între diversele proorocii, ca oamenii să nu se bizuiască pe date și calcule exacte, ci să învețe că unitatea de măsură a timpului la Dumnezeu nu este anul, nici veacul, ci pocăința oamenilor. Lumea nu se va termina când se va fi scurs tot nisipul în clepsidră, nici măcar atunci când se va „termina” interminabila răbdare a lui Dumnezeu, ci când se va termina pocăința noastră. Iar Acesta nu este doar Dumnezeu-omul Cel milostiv și îndelung răbdător, este deopotrivă și Dumnezeuul „gelos” al răzbunărilor din Vechiul Testament care l-a trimis pe Isaia proorocul la Iezechia să-i spună că negreșit va muri, căci „așa grăiește Domnul” (4 Regi 20,1). Fatidică formulă despre care orice iudeu știa că semnaleză o sentință irevocabilă. Și totuși n-a fost nevoie decât ca Iezechia să se întoarcă „cu fața la perete” și să plângă cu amar, că Dumnezeu l-a și întors pe Isaia cu vestea că regele va mai trăi încă cincisprezece ani, și, nu numai pe el, ci a întors soarele însuși ca să-l încredințeze pe robul său de milostivirea dumnezeiască (4 Regi 20,1-11). Este destul să ne amintim istoria șocantă a lui Iona, profetul din pântecul chitului. Iona fuge de la fața Domnului ca să nu vestească sfârșitul cetății Ninive, Domnul pornește marea cu urgie asupra unor marinari nevinovați, aceștia trag la sorți să vadă de unde le vine nenorocirea și sorțul pică pe Iona, silindu-l să mărturisească. Oameni cu suflet, refuză să-i facă vreun rău, dar, la insistențele lui și înfricoșați de moarte, îl aruncă în cele din urmă în valuri. Aici abia încep peripețiile – înghițit de viu de un pește uriaș, profetul spășit se roagă, nu oricum, ci-i adresează Creatorului rugăciuni de mulțumire, ca și cum l-ar fi scos deja din burta balenei. Dar *Ninive era cetate mare înaintea lui Dumnezeu* (Iona 3,3) și când regele cu tot poporul se îmbracă în sac și cenușă, același Dumnezeu care până atunci îi aplicase dreptului Său o mulțime de pedepse extreme, Se dezice brusc de propriile cuvinte și mântuiește toată cetatea. Fiul lui Amati se mânie peste poate, nu e cu putință ca el să fi trecut prin toate astea pentru nimic, la ce l-a mai aruncat în pântecul chitului dacă știa că până la urmă tot n-o să Se țină de cuvânt, a știut el prea bine de la început că așa o să se întâmple, de asta nici n-a vrut să vină la Ninive din capul

locului, ce să te faci cu un Dumnezeu care una zice și alta face? Iar acum să mai fie socotit și mincinos, el și Dumnezeul lui, nu, mai bine să moară dacă e vorba așa, să moară în locul cetății fiindcă oricum se pare că cetatea asta de destrăbălați și păcătoși e mai de preț înaintea Domnului decât cuvântul Lui. Și atunci se culcă încă protestând la rădăcina unui vrej care-i ținea umbră, doar ca dimineța să se scoale pe o arșiță cumplită, vrejul ia-l de unde nu-i, a venit peste noapte un vierme și l-a ros până la rădăcină, asta e culmea culmilor, cât mai poate răbda un om pe lumea asta, gata, i-a ajuns, ia-mă, Doamne, să crăp odată! „Și a zis Domnul: «Tu ți-ai făcut necaz pentru acest vrej pentru care nu te-ai trudit și nici nu l-ai crescut, care și-a luat ființă într-o noapte și într-alta a pierit! Dar Mie cum să nu-Mi fie milă de cetatea cea mare a Ninivei cu mai mult de o sută douăzeci de mii de oameni, care nu știi să deosebească dreapta de stânga lor?»” (Iona 4, 10-11). Și așa pocăința păcătoșilor a înfrânt mânia dreptului, tot așa cum și mai înainte, fără să fi înțeles încă, pocăința dreptului l-a scos pe acesta din fundul mării. Nu pentru că Dumnezeu-Cuvântul nu ar avea cuvânt, ci pentru că pocăința este o mașină perfectă a timpului, singura mașină, una formidabilă care nu călătorește doar în trecut ca să ne șteargă păcatele, ci și în viitor, schimbându-l pentru totdeauna.

Cu acest gând am dorit să republicăm cartea de față, într-o ediție care o reproduce fotografic pe cea de la anul 1937, fără adăugirile ulterioare ale altor ediții. Aici, în ciuda limbajului puțin arhaic și a greșelilor de gramatică și ortografie, s-au păstrat întocmai cuvintele Sfinților Părinți originale în care nu au fost strecurate diverse idei ale editorilor, sub influența popularelor teorii ale conspirației legate de buletinele electronice sau numărul 666 ca pecete ultimă a lui antihrist. Deși, așa cum am explicat mai sus, există discordanțe cronologice între scrierile sfinților, esența este aceeași, cu toții, în consens, vorbind de aceleași evenimente istorice viitoare și de pecetuire ca despre o apostazie conștientă, deplin voluntară și explicită care va conține întocmai inițialele unei lepădări complete de Hristos, iar nu un număr oarecare, un cod de bare sau o tehnologie secretă, implantată în corpul uman. Sfinții mai vorbesc și despre neputința antihristului

de a anihila liberul arbitru, acest chip al lui Dumnezeu după care am fost creați, fără de care nu ne putem numi oameni și care va continua să existe până la sfârșitul veacurilor. Ba sugerează chiar dorința exclusivă a acestuia de a-și face discipoli perfect conștiinți, nimic mai de bun simț de altfel – diavolul nu are trebuință de păpuși teleghidate și fără vină, el urmărește, încă de la căderea lui Adam, să ne seducă, nu să ne violeze.

Sfârșitul omului este o comoară de înțelepciune duhovnicească, în care, pe lângă profețiile strict apocaliptice, vom întâlni și profeții ale unor evenimente istorice deja petrecute (vezi, de pildă, vedeniile lui Agatanghel despre Căderea Constantinopolului), unele dintre ele împlinite până la punct și virgulă, altele „depășite” deja ca dată, dovadă a lipsei de pocăință generale. În ceea ce privește „sfârșitul” cartea nu cuprinde doar cei trei ani și jumătate ai lui antihrist, ci descrie în detaliu epocile anterioare pe zeci, poate chiar sute de ani, făcând evident faptul că antihrist nu s-a născut încă¹, iar evenimentele numeroase care îl vor preceda întrec cu mult imaginația și decăderea contemporană.

Sfinții Părinți din această carte, nu sunt niște sfinți necunoscuți, ci fac parte majoritatea din perioada clasică a Bisericii, punând bazele teologiei ortodoxe, așa cum o cunoaștem astăzi. Fie că vorbim de Sf. Cuv. Ioan Damaschin, autorul faimoasei Dogmatici, de Sf. Cuv. Efrem Sirul, copleșit până într-atât de lucrarea Duhului Sfânt încât „cerea să se ia harul nepătimirii de la el”², de Sfinții Ipolit al Romei și Metodie al Patarelor (arhieriei și mucenici) sau de Sf. Cuv. Andrei cel Nebun pentru Hristos, căruia i s-a arătat Însăși Maica Domnului în biserica din Vlaherne, fiecare dintre aceștia sunt figuri iconice, de căpetenie ale Ortodoxiei, a căror învățatură se află în afara oricărui dubiu. Lor li se adaugă proorocia Sfântului Nil, Izvorătorul de mir din

¹ În anul publicării acestei ediții – 2021.

² „Iar Sfântul Efrem, după ce a biruit cu harul lui Hristos toate patimile trupești și sufletești, ca să nu se afle în afară de războaiele vrăjmașului și să fie osîndit din pricina aceasta, cum socotea dintr-o smerenie negrăită, cerea să se ia harul nepătimirii de la el. Despre acesta a scris Scărarul uimit, că sînt unii dintre cei fără patimi mai nepătimitori, ca Sirul acela.” (Sf. sfințit Mc. Petru Damaschinul 1976, 123-124).

Athos, o profeție cu caracter cu totul special, predată după trecerea sa la cele veșnice, când sfântul se afla deja în starea harică a Raiului, acolo unde nu mai există greșeală. Sperăm că scrierile sfinților din cartea de față vor avea darul să potolească spiritele speculative, făcând lumină deplină asupra sfârșitului lumii noastre, dar, și ceea ce este mai important, asupra felului în care trebuie să ne raportăm la acest sfârșit, ce depinde în exclusivitate de pocăința noastră.

Editor Maria Anastasiu

Apocalipsa contemporană
versus
Apocalipsa Sfinților Părinți

Cartea de față este reproducerea fotografică a celei din 1937 (am înlocuit doar o parte din ilustrații, din cauza calității lor inferioare), fără alte modificări și adaosuri ca în edițiile de după 1990 – care au schimbat radical înțelesurile cuvintelor Sfinților Părinți, prefăcând în apocrifă o carte atât de valoroasă ca aceasta – singura care ne poate apăra, prin adevărul revelat, de răstălmăcirile zelote, de tip adventist, care s-au strecurat până și în rândurile creștinilor autentici, ortodocși, de azi. O atare situație nu e una surprinzătoare – încă din zorii creștinismului cele mai falsificate și răstălmăcite texte sunt cele referitoare la sfârșitul omului:

„Pricina pentru care fericitul Pavel trimite această a doua scrisoare către Tesaloniceni este aceasta:

Întru cea dintâi epistolă către ei, dumnezeiescul Apostol le-a scris că se sîrguia și dorea să-i vadă, zicînd: «Am dorit să venim la voi (adică eu, Pavel) o dată și de două ori, dar ne-a împiedicat Satana» (1 Tesaloniceni 2,18). Deci, fiindcă nu a ajuns să meargă la Tesaloniceni ca să împlinească lipsurile credinței lor și dorul ce avea, Apostolul scrie către dînșii această a doua scrisoare, plinind lipsa venirii sale. Iar că nu a mers la Tesalonic după ce a scris întîia scrisoare este arătat din faptul că întru aceea nu le-a scris cînd se va face venirea Domnului, fiindcă nu le era de nevoie, iar acum le scrie despre aceasta. Deci este arătat că nu a mers la Tesalonic, căci, de ar fi mers, le-ar fi arătat prin viu glas, și nu ar fi trebuit să le mai scrie aici. Și le scrie aici despre întrebarea aceasta fiindcă acum era nevoie, de vreme ce *oarecari amăgitori și înșelători ziceau că fusese a doua venire a lui Hristos. Și – ce e mai rău – oamenii aceia stricători spuneau în chip mincinos că Pavel ar fi zis unele cuvinte despre aceasta și plăsmuiau oarecari epistole ca scrise și trimise de el. Și, pe lângă acestea, bîrfeau că prin descoperire de la Sfîntul Duh au învățat ceea ce spun. Iar acestea le făcea și le meșteșugea diavolul, ca să slăbească credința Creștinilor. O dată, pentru că din*

cuvintele acelora Se arăta mincinos Hristos, căci El a dat în Evanghelie semnele celei de-a doua veniri a Sa, care încă nu s-a făcut. Și, alta încă, pentru că cei care îi credeau se mîngîiau mult întru necazurile lor cu nădejdea învierii, nădăjduind că vor lua plățile cele vrednice de faptele lor bune și de credința lor și că îi vor vedea pe necredincioșii ce îi necăjeau că-și iau dreapta și cuvenita osîndă. De aceea, diavolul i-a pus pe slujitorii lui să învețe că judecata și venirea lui Hristos era de față, ca, prin această învățătură mincinoasă, să arate că nu va mai fi nici o altă răsplătire credincioșilor celor buni, nici judecată și osîndă de muncă celor necredincioși și răi, și astfel să stingă nădejdele credincioșilor Creștini, ale sfinților, și să-i facă pe cei necredincioși și vrăjmași ai propovăduirii încă mai aspri asupra credinței Creștinilor.

Deci pentru toate acestea s-a îndemnat fericitul Pavel a scrie epistola aceasta. Și, mai întîi, primește și laudă credința, și creșterea lor [întru faptele bune] și răbdarea necazurilor pentru Hristos și-i mîngîie zicînd că se va face izbîndire [„răzbunare”, n. m.] de la Dumnezeu împotriva acelora ce îi nedreptățesc. Iar a doua, îi învață să nu se tulbure despre venirea Domnului și să nu se înduplece a crede pe nimeni, chiar dacă acela ar zice că grăiește prin Duhul Sfînt sau prin scrisorile lui [ale lui Pavel, n. m.], și să nu socotească nicidecum că Acesta [Hristos] este de față. Căci – zice – venirea Domnului nu se va face pînă nu va veni mai întîi apostasia (adică răzvrătirea, nesupunerea [împotriva Domnului Hristos, n. m.], după care va urma venirea lui Antihrist, fiul pierzării, cu semne și minuni mincinoase și amăgitoare, după lucrarea lui Satana. Apostolul îi sfătuiește apoi să stea întăriți în credință și să țină predaniile învățate de la el și le poruncește a nu se împărtăși și a nu petrece împreună cu cei fără de rînduială și nelucrători, ci să-i lepede pe unii ca aceia, fiindcă sînt iscoditori și amăgitori. Și, poruncindu-le să-i lepede din adunarea lor pe aceia ce nu ascultă cuvintele lui și rugîndu-le lor pacea, sfîrșește epistola scriind dedesubt cu însăși mîna sa că aceasta e semn al adevăratelor sale scrisori. [...]

CAPITOLUL II

1. Și vă rugăm pe voi, fraților, să nu vă clătinați degrabă din minte pentru venirea Domnului nostru Iisus Hristos și pentru adunarea noastră la Dînsul,

Pavel nu arată cînd se va face venirea Domnului și totodată învierea din morți, dar învață aici că venirea lui Hristos și învierea nu era atunci. Căci, precum am zis la pricina epistolei acesteia, erau oarecari amăgitori și înșelători în Tesalonic care ziceau că atunci era vremea sfîrșitului a toată lumea și a venirii Domnului. Și nu este puțină mîngîiere a spune Pavel aici că toți dreptii Creștini se vor aduna cu Hristos și că vor fi totdeauna împreună cu El, precum a zis în întîia epistolă către Tesaloniceni (capitolul 4,17). Căci și Domnul a zis: «Unde va fi stîrvul, acolo se vor aduna și vulturii» (Matei 24,28); și iarăși: «Și-i va trimite pe îngerii Săi, și-i vor aduna pe cei aleși ai Săi dintru cele patru vînturi, de la o margine a cerurilor pînă la alta» (Matei 24,31). Căci, îndată ce se vor scula dreptii Creștini, vor fi răpiți de nori și se vor aduna lîngă Hristos și vor rămîne totdeauna împreună cu El, fiindcă aceasta însemnează zicerea «și adunarea noastră cu Dînsul». Deci zice: O, fraților Tesaloniceni! – ce vă rugăm? Să nu vă clătinați și să nu vă abateți nicidecum din minte, adică din dreapta-cugetare și din socoteala pe care o aveți pînă acum.

2. și să nu vă tulburați-nici prin Duhul,

Adică: Fraților, vă rugăm să nu vă tulburați prin vreo proorocie. Căci amăgitorii aceia, fățarnicindu-se că sînt prooroci, îi amăgeau pe Creștini, zicînd că atunci era vremea venirii lui Hristos.

nici prin cuvînt,

Adică: Fraților, să nu vă tulburați prin vreo învățătură ce se face prin viu grai!

nici prin scrisoare pornită ca de la noi.

Zice: Să nu vă tulburați nici dacă vor plăsmui scrisori, zicînd că ar fi trimise de către mine, Pavel. Căci aceia sînt amăgitori și mincinoși și vor să-și întărească cuvintele cu minciuna.

zicînd că ziua Domnului a și sosit.

Zice: Fraților, nu vă tulburați că ar fi sosit ziua Domnului, adică venirea lui Hristos.

3. Să nu vă amăgească cineva în nici un chip!

Nimeni – zice – să nu vă amăgească pe voi că acum ar fi vremea venirii lui Hristos, măcar și prooroc sau învățător de s-ar socoti acela, măcar și de ar zice: Eu am scris aceasta!

Căci, de nu va veni mai întîi apostasia și de nu se va descoperi mai întîi omul păcatului, fiul pierzării,

Zice: Venirea Domnului nu se va face dacă nu va veni mai întîi apostasia, adică Antihrist. Și l-a numit pe acesta «apostasie» fiindcă el este însăși lepădarea, căci are să apostazieze, adică are să depărteze de la Hristos pe atît de mulți, încît, de ar fi cu putință, să-i depărteze și pe cei aleși. La fel, l-a numit pe Antihrist încă și «om al păcatului», pentru că el nu numai că are să facă tot păcatul, ci și pe ceilalți are să-i arunce în păcat. Tot astfel, îl numește pe Antihrist încă și «fiu al pierzării», pentru că și el însuși are să piară, dar și pe mulți îi va pierde. Dar cine este acesta? Oare Satana? Ba! – ci este un om care va fi îmbrăcat cu toată lucrarea Satanei.

4. potrivit, care se va înălța mai presus de tot ce Se zice sau Se cinstește ca Dumnezeu,

Zice: Antihrist îi va aduce pe oameni la politeism și la slujirea la idoli – ce-i va pierde pe toți zeii și cinstirile lor, adică pe idoli – și numai pe sine-și are să se propovăduiască drept „Dumnezeu”.

încît să șadă el în Biserica lui Dumnezeu ca Dumnezeu,

Zice: Antihrist are să șadă nu numai în biserica lui Dumnezeu ce este în Ierusalim, ci și în fiecare biserică și locaș al lui Dumnezeu.

arătîndu-se pe sine-și că este Dumnezeu.

Nu a zis că Antihrist doar are să spună că este Dumnezeu, ci va arăta lucruri și semne mari, silindu-se să le dovedească tuturor, în chip amăgitor, că este chiar Dumnezeu.

5. Nu vă aduceți aminte că vă spuneam acestea chiar pe când mă aflam la voi?

Din aceste cuvinte, se arată că fericitul Pavel a predat prin viu glas, nescrise, multe și mari lucruri ucenicilor săi Creștini. De asemenea, aici se face arătat că era nevoie a le zice adesea Creștinilor acele cuvinte pe care le mai spusese și înainte, adăpîndu-i iarăși cu aceleași învățături. Căci Tesalonicenii, care auziseră cuvintele acestea de la Apostolul Pavel cînd el se afla în Tesalonic, aveau nevoie a le auzi iarăși prin scrisoarea aceasta, ca să se întărească în inima lor. Căci zice: Fraților, nu va spun vreun lucru nou și de mirare, nu! – ci tot ceea ce vă ziceam și altă dată. Și Apostolul face cuvîntul rușinător, întrebînd: Nu vă aduceți aminte cum vă spuneam acestea? Le-ați uitat degrabă?

6. Și acum știți ce-l oprește să se descopere la vremea sa.

Ce oprește, ce ține și împiedică venirea lui Antihrist? Unii (dintre care Severian) zic că este darul Sfîntului Duh care-l ține și-l oprește pe Antihrist ca să nu vină încă, iar cînd acest dar se va împutîna mult și se va ridica din mijloc, atunci va veni și Antihrist. Iar alții (cu care împreună-glăsuiește și marele Ioan Hristostom) zic că [piedica] este împărăția Romanilor. Căci, dacă nu se va strica împărăția Romanilor, Antihrist nu află vreme și slobozenie să facă ceea ce voiește. De aceea, Pavel grăiește umbrît și nu zice arătat că Antihrist are să vină după împărăția Romanilor, căci nu voia a lua asupra sa vrăjmășii zadarnice și primejdii nefolositoare. Căci, dacă ar fi zis arătat că împărăția Romanilor se va doborî puțin mai în urmă, împăratul Romei l-ar fi pierdut îndată, ca pe un om pricinuitor de stricăciune. Și, împreună cu dînsul, i-ar fi pierdut și pe Creștinii ce erau în Roma, zicînd că aceia se bucură pentru stricarea și pierderea împărăției Romanilor și pentru că ar fi spus despre dînsa aceste rele propovăduiri.

Și este arătat că Pavel nu numește «oprire» darul Sfîntului Duh. Mai întîi pentru că, de ar fi fost chiar așa, nu se cuvenea ca Apostolul să spună aceasta nedescoperit și întunecat, ci luminat

și arătat. Iar al doilea că, de vreme ce Antihrist s-ar arăta când ar lipsi darurile Sfântului Duh, atunci el ar fi trebuit să se arate deja, căci darurile Sfântului Duh au lipsit din vechime. Și vezi – o, cititorule! – că *Pavel nu a zis că Antihrist se va arăta «curînd», ci: «la vremea sa», prin acest cuvînt lăsînd nearătată vremea întru care va veni acela.*

Pentru că taina fărădelegii se și lucrează,

Apostolul îl numește «taină a fărădelegii» pe Nero, fiindcă acesta era chip al lui Antihrist, fiind necurat și spurcat și căuta să se spună despre el că e Dumnezeu. Și Pavel îl numește «taină» fiindcă Nero se împotriva tuturor zeilor, dar nu în chip arătat și cu obrăznicie, așa cum se va împotrivi Antihrist. Iar înțelegerea cuvîntului întreg al Apostolului este astfel: mai înainte de a veni vremea lui Antihrist, s-a arătat altul, care nu e mult mai prejos întru răutate decît Antihrist însuși. Așadar ce e de mirare că Antihrist se află de față și acum, însă umbrit și nedescoperit? Iar Pavel a vorbit despre Nero fără a-i arăta numele nu pentru că îi era teamă, ci ca să ne arate sa nu luăm asupra-ne vrăjmășii și primejdii fără folos cînd nu e vreo nevoie.

pînă cînd ceea ce o oprește acum va lipsi din mijloc. Și atunci se va descoperi cel fără de lege,

Adică: Antihrist va veni atunci cînd se va ridica din mijloc împărăția Romanilor. Căci, atîta vreme cît ține frica de împărăția aceasta, nimeni nu se va supune lesne lui Antihrist, iar cînd împărăția aceasta se va strica, *Antihrist va năvăli asupra nestăpînirii (anarhiei) și se va sili să răpească stăpînirea oamenilor și stăpînirea lui Dumnezeu.* Căci, precum s-au stricat împărățiile ce au fost mai înainte de aceea romană – împărăția Mezilor s-a stricat de cea a Perșilor, cea a Perșilor de a Elinilor și Machidone-nilor, iar cea a Elinilor de a Romanilor – tot așa, împărăția Romanilor se va strica de Antihrist³; și toate acestea sînt povestite cu multă luminare de Daniil (Daniil 6).

³ Cum înțelegem azi, însă, că încă nu s-a stricat împărăția romanilor? Roma nu mai este capitala lumii și nici nu mai există de sute de ani împărați romani. Aceeași situație era și pe vremea Sf. Cuv. Nicodim Aghioritul. Dar

Unii însă (printre care și Teodorit, cum am zis în subînsemnare) înțeleg că «ceea ce-l oprește» este slujirea la idoli⁴. Căci – zic ei – Antihrist va veni atunci când va înceta amăgirea ce stăpânește lumea și slujirea de idoli se va stinge, cum a zis și Domnul: «Și se va propovădui evanghelia aceasta a împărăției

noi ne aflăm încă în împărăția romanilor, chiar dacă «tronul» ei a fost uzurpat în trecut de împărații germani, greci, armeni, isaurieni, otomani etc., iar astăzi lumea este în majoritate condusă de președinți. Structura, legislația, logica ei, modul de guvernare (recunoașterea tuturor credințelor celor supuși, cu condiția ca ea să fie recunoscută ca putere supremă) încă mai sunt valabile. Împărăția romană este cea care i-a impus lumii antice, dar i-a și transmis lumii moderne, atât formatul imperialist, cât și pe cel republican.

„Dreptul roman este sistemul de legi ale Republicii Romane, Imperiului Roman și Imperiului Roman de Răsărit. Normele dreptului roman au reglementat condiția juridică a persoanei, relațiile personale patrimoniale, precum și activitatea de soluționare a litigiilor dintre persoane. Acest sistem de drept a avut o evoluție milenară care a început anterior Republicii Romane și s-a încheiat la moartea împăratului Iustinian. [...] Dreptul roman este fundamentul multor sisteme legale din lume. Dreptul jurisprudențial (comun) (Common-Law) a fost la origine bazat pe dreptul roman, înainte de a-și dezvolta o proprie tradiție în Anglia, de unde s-a extins spre Regatul Unit, în afară de Scoția, și până în Statele Unite ale Americii, excluzând Louisiana, și spre cele mai îndepărtate colonii britanice. În contrast, așa-numitele sisteme bazate pe Codul Civil sunt direct bazate pe dreptul roman. Sistemele legale ale celor mai multe țări din Europa continentală și din America de Sud au intrat în această categorie, frecvent prin Codul Napoleonian. Acestea sunt numite sisteme judiciare latine (sau «jure latino curente»)." (Andrei Stroe 2008).

Așadar, având în vedere că încă nu s-a instaurat anarhia, nu au venit nici antihrist, nici pecetea lui. Dimpotrivă, cipurile și pașapoartele biometrice nu determină anarhia, ci sporesc controlul puterii actuale al împărăției romane, amânând venirea lui antihrist, care va fi pus la putere doar atunci când nimeni nu va mai vrea să fie conducătorul lumii, din cauza anarhiei totale. Azi politicienii se luptă pentru a ajunge la putere, iar oamenii încă li se supun. Antihrist va controla totul nu prin calculatoare, cipuri și pașapoarte, ci prin diavoli (v. infra).

⁴ Acum, însă, panteismul este în floare, în cel puțin două din cele șase continente populate (Asia și Africa), unde hinduismul, budismul și religiile tradiționale africane domină din punct de vedere numeric. Dar, deopotrivă, și în continentele predominant creștine există o formă occidentală de panteism, deosebit de răspândită, manifestată prin „gimnastică” yoga, filozofie zen, arte marțiale, evoluționism, credința în extraterestri, psihologie de tip freudian și jungian, homeopatie, acupunctură, medicină ayurvedică, bioenergie, etc.

întru toată lumea, spre mărturie tuturor neamurilor, și atunci va veni sfârșitul» (Matei 24,14). Iar alții (precum Sfântul Ghenadie al Constantinopolei și Teodorit) au înțeles că «ceea ce-l oprește» e hotărârea lui Dumnezeu. Pentru că – zic ei – când se va plini hotărârea lui Dumnezeu care ține și oprește venirea lui Antihrist și când va veni vremea cea rânduită de Dumnezeu, atunci se va arăta acela.

Și am zis mai sus că alții (precum e Severian) au înțeles că opritorul e Sfântul Duh. Căci, când Sfântul Duh Se va ridica din mijloc și va lipsi, pentru multa răutate a oamenilor, atunci va găsi loc să se arate Antihrist. Și aceștia zic că «taina fărădelegii», adică taina lui Antihrist, a început încă din vremea lui Pavel, fiindcă marele vrăjitor Simon și Nicolae, începătorii eresurilor, lucrau faptele lui Antihrist. Căci și Evanghelistul Ioan a zis: «Ați auzit că Antihrist vine, iar acum mulți antihriști s-au făcut» (1 Ioan 2,18); și iarăși: «Acesta este Antihrist, care se leapădă de Tatăl și de Fiul» (la fel, 1 Ioan 2,22); și iar «Mulți amăgitori au intrat în lume. Cel care nu mărturisește că Iisus Hristos a venit în trup e amăgitor și Antihrist» (2 Ioan 1,7). La fel, toți urmașii lui Simon și Nicolae – precum au fost Marchion și Montanos care se numeau pe sine-și „mîngîietori”, și toți ceilalți eretici (răuslujitori) – urmau faptele lui Antihrist. Însă tu – o, cititorule! – primește ca mai adevărată tălmăcirea Sfântului Hrisostom.

8. pe care Domnul Iisus îl va topi cu Duhul gurii Sale și îl va pierde cu arătarea venirii Sale.

Pavel aduce degrabă mîngîierea, zicînd că Domnul îl va pierde pe Antihrist. Căci – așa cum focul arde vietățile cele mici chiar înainte de a veni, încă departe fiind – tot astfel și Stăpînul Hristos, doar cu porunca Sa, adică cu suflarea cea plină de Sfântul Duh, îl va pierde pe Antihrist și doar cu arătarea Sa îl va face nelucrător și cu totul nemișcat; fiindcă, îndată ce Se va arăta, va opri amăgirea și rătăcirea aceluia.

9. Iar venirea aceluia este după lucrarea lui Satana,

Cu aceste cuvinte, Apostolul ne învață cine va fi Antihristul, anume că va fi un om care îl va avea pe Satana lucrînd într-însul și printr-însul.

tot felul de puteri, făcînd semne, și grozăvii mincinoase,

Adică Antihristul va arăta tot felul de puteri, dar nu adevărate, ci toate faptele lui vor fi spre amăgirea și înșelăciunea oamenilor care le vor vedea. Căci va face semne și grozăvii mincinoase, care îi vor aduce în minciună și în rătăcire pe cei ce vor lua aminte la ele. Și Pavel spune acestea dinainte, ca să nu se amăgească oamenii ce se vor afla în vremea lui Antihrist.

10. întru toată amăgirea nedreptății întru cei pieritori,

Zice: Antihrist se va arăta înfricoșat în toate privințele și prin stăpînire, și prin sălbăticia și neomenia de fiară, și toate lucrările lui le va face ca să-i amăgească și să-i nedreptățească pe oameni, oprindu-i și păgubindu-i de mîntuirea lor. Și – ca să nu se nedumerească cineva, zicînd: Și pentru ce să îngăduie Dumnezeu a veni amăgitorul acela, dacă atîția oameni au să se păgubească și să se vatăme de dînsul? – Pavel răspunde la această nedumerire, zicînd: să nu te temi de aceasta – o, Creștine! – căci Antihristul are tărie și putere, dar nu asupra credincioșilor, a celor aleși, ci asupra celor necredincioși și pieritori, care ar rămîne nesupuși credinței și evangheliei lui Hristos chiar dacă nu ar veni Antihrist.

pentru că nu au primit dragostea adevărului, ca să se mîntuiască.

Aici, Apostolul îl numește «dragoste a adevărului» pe Hristos. Căci Hristos este amîndouă acestea – și dragoste, și adevăr – și a venit în lume pentru că-i iubește pe oameni și ca să le arate lor adevărul. Iar cu aceste cuvinte Pavel arată în chip ghicitoresc că Antihrist va avea mai multă tărie întru Evrei, fiindcă Evreii nu L-au primit pe Hristos și nu au crezut într-Însul. De aceea le și zicea lor Hristos: «Eu am venit întru numele Părintelui Meu, și nu Mă primiți. Dar, de va veni altul întru numele său, pe acela îl veți primi» (Ioan 5,43).

11. Și pentru aceasta le va trimite Dumnezeu lucrare de amăgire spre a crede minciuna,

Aici, zicerea «Dumnezeu va trimite» se înțelege în loc de: «Dumnezeu Se va depărta», ca să vină lucrare de amăgire la cei

ce nu au crezut. Vezi însă – o, cititorule! – că necredincioșii s-au întors mai întâi de către adevăr, și atunci Dumnezeu i-a părașit, și pe ei i-a stăpînit minciuna. Iar «lucrare de amăgire» numește faptele pe care le va face Antihrist ca să-i amăgească pe oameni; sau și pe Antihrist l-a numit «lucrare a amăgirii», căci el însuși va fi lucrare a Satanei pentru a-i amăgi pe mulți.

12. ca să fie osîndiți toți cei care nu au crezut adevărul, ci au bine-voit întru nedreptate.

De vreme ce necredincioșii ar fi tot nesupuși chiar dacă nu ar veni Antihrist, Pavel a zis: «să fie osîndiți» fără răspundere [«apărare» se zice acum, n.m.]. Fiindcă ce răspuns ar mai avea de dat necredincioșii, și mai ales Evreii? Negreșit nici unul! Căci – de vor zice: Nu am crezut în Hristos pentru că ucenicii Lui îl propovăduiau ca Dumnezeu, iar noi am auzit că unul este Dumnezeu, de Care s-au făcut toate fapăturile – de vor zice așa, noi le vom răspunde: Atunci cum ați crezut în Antihrist, care se făcea pe sine-și Dumnezeu? Căci Hristos înălța la Tatăl toate lucrările Sale, zicînd: «Eu am venit întru numele Tatălui Meu, și nu Mă primiți» (Ioan 5,43); iar Antihrist va spune că toate sînt lucrări ale sale, căci zice Domnul: «De va veni cineva întru numele său, pe acela îl veți primi» (la fel). Iar dacă necredincioșii vor pune ca pricină că au văzut semne și minuni, și de aceea au crezut întru Antihrist, noi le vom răspunde: Și Hristos a făcut multe și mari minuni! Și atunci, de ce nu ați crezut într-însul? – mai ales că Hristos Se propovăduise de către Prooroci ca mîntuitor al lumii, iar Antihrist se vestise că este fiu al nelegiuirii și al pieirii. Așadar, pentru toate acestea, necredincioșii au să se judece, rămîinînd fără răspuns. Căci, lăsînd adevărul, «au bine-voit», adică le-a plăcut și cu bucurie s-au adăugat «întru nedreptate», adică făcătorului de stricăciune Antihrist, care a adunat la sine toată nedreptatea sufletelor omenești, fiind însăși nedreptatea.

13. Iar noi sîntem datori a mulțumi totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, frații mei cei iubiți de Domnul,

Fiindcă mai sus a spus lucruri înfricoșate, care puteau să cutremure mintea și inima, Pavel îndulcește acum și mîngîie inimile Creștinilor, zicîndu-le: Cele spuse să fie înfricoșate și

îngrozitoare celorlalți, adică necredincioșilor celor pieritori, asupra cărora au putere, adică asupra cărora au să se lucreze acestea. Și noi, Apostolii, sîntem datori a-I mulțumi totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, frații mei Creștini. Și, dacă noi mulțumim pentru voi, cu mult mai vîrtos sînteți datori a-I mulțumi lui Dumnezeu voi înșivă pentru sine-vă!

căci Dumnezeu v-a ales din început spre mîntuire, întru sfințenia Duhului și în credința adevărului,

Zice: Pentru aceasta mulțumim, că Dumnezeu v-a ales și v-a hotărît spre a vă mîntui, cunoscîndu-vă dinainte că sînteți vrednici de mîntuire. Cum și în ce chip? Cu sfințenia Sfîntului Duh, adică: Dumnezeu – zice – v-a mîntuit fiindcă v-a sfințit prin Duhul Său. Apoi – pentru a nu întreba cineva: Dar ce, oare nu am avut și noi vreo lucrare spre a ne mîntui? – Pavel zice mai departe: «și întru credința adevărului», adică: Noi am primit în inima noastră credința lucrurilor adevărate, căci nu am crezut în oarecari minciuni, ci întru adevăr. Încă și într-alt chip a zis aceasta Apostolul, anume pentru că noi, Creștinii, după sfințenia Duhului pe care am luat-o prin botez, avem trebuință de multă și mare credință, ca să nu ne clătinăm din dogmele și cuvintele creștinismului.

14. la care v-a chemat prin buna-vestire a noastră, spre cîștigarea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.

Ca să nu se mîndrească Tesalonicenii auzind de credință și socotind că au primit credința în Hristos pentru că ar fi adus și ei ceva spre mîntuirea lor, Pavel zice aici așa: Frații mei, chiar aceasta, a primi voi credința, este dar și faptă a lui Dumnezeu, fiindcă Dumnezeu v-a chemat la aceasta. La care aceasta? Adică spre a vă mîntui prin sfințenia Duhului și a credinței. Astfel, deși ați crezut, totuși credința voastră este dar al lui Dumnezeu, Care v-a chemat spre a crede. Căci, dacă nu ați fi fost chemați de Dumnezeu prin cuvîntul evangheliei și al propovăduirii noastre apostolești, cum v-ați fi mîntuit? Și, neauzind, cum ați fi crezut? – căci zice: «Cum vor crede ceea ce nu au auzit?» (Romani 10,14). Vezi însă – o, cititorule! – că Hristos nu socotește a fi puțină slavă a Sa mîntuirea noastră, căci slavă a bunului Dumnezeu este

a fi mulți Creștini care se mîntuiesc. Deci cine nu va iubi un Dumnezeu și stăpîn ca acesta? Sau cine nu va iubi slava unui atît de bun stăpîn, slavă care este mîntuirea noastră?

15. Deci, fraților, stați și țineți predaniile pe care le-ați învățat prin cuvînt și prin epistola noastră.

Din cuvintele acestea ale lui Pavel, se face arătat că Apostolii predau ucenicilor lor Creștini multe lucruri și pricini nu numai prin scrisori, ci și nescris, prin cuvînt, adică prin viul glas, și că toate – adică și cele scrise, și cele predate de ei prin cuvînt – sînt la fel de vrednice de crezare și de adevărate. Pentru aceasta socotim și credem vrednice de crezare și adevărate și predaniile Bisericii, cum zice, împreună cu dumnezeiescul Teofilact, și Hristostom: «Drept aceea, și predania Bisericii o socotim vrednică de crezare. Și, dacă este predanie, mai mult nu căuta!» Iar prin acest «stați» zis aici, Pavel arată că erau mulți în Tesalonic care se clătinau întru cele ale credinței și în predaniile Apostolului și aveau trebuință de întărire. [...]

1 Și Severian zice încă despre Antihrist: «Satana vine întru om în întregime după urmarea Mîntuitorului.» Iar Teodorit zice așa: «L-a numit ‚omul păcatului’ fiindcă va fi om cu firea, primind însă întru sine toată lucrarea diavolului. Și, mai jos, zice: «Căci vrăjmașul diavol va urmări firea oamenilor, adică înomnirea Mîntuitorului nostru Dumnezeu. Și, precum Mîntuitorul a lucrat mîntuirea noastră luînd firea omenească, tot așa acela, alegînd un om puternic a primi toată lucrarea lui, prin acela se va ispiti să-i amăgească pe toți oamenii, numindu-se pe sine ‚Hristos’ și ‚Dumnezeu’ și vădînd minciuna celor ce se numesc ‚dumnezei’, minciună pe care el o întărea în vremile trecute.» (n. aut.) [...]

4. Iar Teodorit zice: «‚Locaș al lui Dumnezeu’ a numit toate bisericile, întru care [Antihristul] va răpi șederea înainte [...], ispitindu-se a se arăta pe sine-și Dumnezeu.» Și dumnezeiescul Daniil a spus dinainte acestea: «Și nu va lua aminte la dumnezeii părinților lui (...) și nu va băga în seamă nici un alt dumnezeu, căci el se va ridica deasupra tuturor» (Daniil 11,37), în loc de: «se va numi pe sine, dumnezeu tare’». O, cititorule! – însemnează la cuvintele acestea ale Apostolului două lucruri:

1) Dumnezeiescul Apostol, zicînd aici mai cu deosebire despre cel ce se numește «Antihrist» că «se va descoperi omul păcatului, fiul pierzării», arată că Antihrist este un om anume, precum zic și tâlcuitorii lui Pavel, iar nu un neam întreg de oameni, o împărăție. Așadar, în zadar și în deșert zic unii că Antihrist cel mult-vestit este cutare neam și împărăție, adică mulți oameni. Cum pot fi doi înși acel singur și unul Antihrist propovăduit aici de marele Pavel? Cum poate fi unul mai mulți și chiar foarte mulți? Aceasta este o zicere prea-arătat împotrivică întru sine, și neîntărită și răsturnată de sine însăși, cu neputință a se învoi și a se adevăra, nu numai despre toate făpturile ce se află pretutindeni, ci și despre oameni și despre însuși Ziditorul tuturor, a Cărui putere se propovăduiește nemărginită, precum toți metafizicii [«filosofii», n.m.) și toți teologii mărturisesc cu o singură gură. Căci nici chiar Dumnezeu nu poate face din una două sau mai multe.

2) Aici, dumnezeiescul Apostol zice că Antihrist are să se arate ca Dumnezeu, iar sfințiții tâlcuitori zic că are să se numească pe sine «Dumnezeu». Iar cei de mai sus, zicînd că mult-vestitul Antihrist este un neam și o împărăție, vorbesc învederat în deșert și mint, căci nu se zice că el s-ar numi «dumnezei», mai multe neamuri. Și – precum se vede – aceia s-au răpit [bag seamă] mai sus de trei ceruri, și au văzut, și au auzit și li s-au descoperit priviri și auzuri mai tainice și mai înalte decât Apostolului Pavel! De aceea [pasămite] nu vor să vadă și să audă aceste cuvinte ale lui, prin care arată cine va fi acela care se va numi «Antihrist» îndeosebi. Și am zis așa fiindcă, îndeobște, toți cei ce se pun împotriva evangheliei lui Hristos se numesc «antihriști» – căci zice: «Și acum mulți antihriști s-au făcut» (I Ioan 2:18) – adică înainte-mergători sau închipuitori ai lui Antihrist, însă nu chiar însuși acel Antihrist, (n. aut.)⁵

5 Despre aceasta a zis și Fotie: «întru vremea sa’, adică va veni atunci cînd i se va îngădui lui vremea cea hotărîtă de Dumnezeu. Căci, de nu ar fi ținut [de Dumnezeu], [Antihristul] ar veni

⁵ Cum poate fi, așadar, antihrist papalitatea sau guvernul noii ordini mondiale sau orice alt fel de organizație secretă (cum greșit susțin adventiștii, anticipiștii sau cei obsedați de teoria conspirației), dacă este o persoană, iar nu un popor sau o organizație?

chiar acum, fiindcă vicleanul [diavol] răcnește asupra credincioșilor și dorește răul lor, dar e ținut și oprit». Iar Teodorit îl cugetă zicerea aceasta așa: «Unii au înțeles că [pe Antihrist] îl oprește împărăția romană, iar alții că darul Sfântului Duh. Dar nu e cu putință ca darul Sfântului Duh să lipsească desăvârșit. Căci, dacă am fi lipsiți de ajutorul duhovnicesc al Duhului, cum am mai putea birui meșteșugirile aceluia [ale Antihristului]? [Cît despre] împărăția romană, pe aceasta nu o va moșteni vreo altă împărăție. Căci, prin a patra ,fiară’, dumnezeiescul Daniil a însemnat împărăția romană, și întru aceasta a răsărit ,cornul cel mic’, care închipuie războiul împotriva sfinților, despre care dumnezeiescul Apostol a zis cele de mai înainte. Mi se pare că dumnezeiescul Apostol nu a zis nimic altceva decât aceea zisă și de alții, pe care o socotesc a fi adevărată, anume că Dumnezeu a toate a îngăduit să-l lase pe Antihrist în vremea sfârșitului a toată lumea. Deci hotărîrea lui Dumnezeu îl ține [pe Antihrist] a nu Se arăta acum. Și socotesc – zice Teodorit – că zicerea aceasta are și altă înțelegere. Căci – de vreme ce Apostolul știa acel cuvînt al Domnului, anume că sfârșitul va fi după ce evanghelia se va propovădui la toate neamurile – văzînd el [Pavel] că încă stăpînea credința în idoli, a zis că mai întîi se va pierde puterea slujirii la idoli, și pretutindenii va străluci mîntuitoarea propovăduire și atunci va veni Antihrist, potrivit cu adevărul.» (n. aut.) [...]

7 Tîlcuind aceasta, Teodorit zice așa: «Unii au zis că ,taină a nelegiuirii’ a fost numit Nero, căci s-a făcut lucrător al păgîndății. Însă eu socotesc că Apostolul a numit așa eresurile ce s-au ivit, căci, prin acelea, diavolul i-a făcut apostatați (adică i-a depărtat de la adevăr) pe mulți, [și Pavel arată astfel] pieirea amăgirii. Și i-a numit pe aceștia ,taină a nelegiuirii’ ca pe unii ce aveau cursa nelegiuirii ascunsă, în vreme ce Antihristul îi va depărta pe oameni de la Dumnezeu în chip învederat. De aceea a și numit Apostolul venirea lui ,descoperire’, căci ceea ce făcea în trecut pe ascuns, pe aceea o va propovădui atunci în chip învederat și arătat». (n. aut.)

8 Iar că Domnul îl va pierde pe Antihrist doar cu cuvîntul Său dinainte vestește și Proorocul Isaia, zicînd: «Ieși-va toiag din rădăcina lui Iesei și din rădăcină va odrăslii floare. Și Se va

odihni peste El Duhul lui Dumnezeu». Iar mai jos zice: «Și, cu Duhul prin buzele Sale, îl va pierde pe cel necinstitor» (Isaia 11,1 n. aut.)

9 Și Teodorit tâlcuiește așa: «,Dumnezeu le va trimite lucrare de amăgire' e în loc de: ,va îngădui amăgirea', ca să se arate că sînt iubitori ai răutății. Căci nu Dumnezeu va trimite aceasta, ci El o va topi cu cuvîntul gurii Sale». (n. aut.)

10 Pentru aceasta, marele Dionisie Areopagitul numește «ființă a ierarhiei bisericești» nu numai Dumnezeieștile Scripturi, ci și predaniile apostolești și ierarhicești ale Bisericii⁶, zicînd așa în Despre ierarhia bisericească, capitolul 1: «Căci cuvintele predate de Dumnezeu sînt ființă a ierarhiei noastre bisericești. Și numim cuvinte prea-cinstite toate dumnezeieștile noastre sfințite slujbe care s-au dat în cărțile cele sfințit scrise și teologice noi. La fel, și pe toate cele învățate de sfințiții bărbați cu o învățatură mai nematerialnică și oarecum apropiată de cereasca ierarhie, [predate] din minte în minte, prin cuvînt nescris de către povătuitorii noștri». Zice și marele Vasilie: «Din învățăturile și propovăduirile ce se păzesc în Biserică, pe unele le avem din învățatură scrisă, iar pe altele predate de către Apostoli în taină [,nescris', n. m.], și unele, și altele avînd aceeași tărie către buna-cinstire de Dumnezeu. Căci, de ne-am ispiti să ne lepădăm de cele nescrise, zicînd că nu ar avea mare putere, am greși, păgubind evanghelia întru cele mai de căpetenie [ale sale]» (Despre Sfîntul Duh, capitolul 27). Și iarăși zice: «Zicere apostolească socotesc a fi și rămînerea întru predaniile cele nescrise, căci zice: ,Vă laud pentru că totdeauna vă aduceți aminte de mine și țineți predaniile precum vi le-am dat' (1 Corinteni 11,2). Și aceasta: ,Țineți predaniile pe care le-ați luat, ori prin cuvînt, ori prin scrisoarea noastră!' (2 Tesaloniceni 2,15)». Pentru aceasta, al 7-lea Sfînt Sinod a toată lumea îi anatematizează pe cei ce calcă predaniile Bisericii, zicînd: «Dacă cineva leapădă vreo predanie bisericească, scrisă sau nescrisă, să fie anatema!» (Practici, 8). Același

⁶ Așadar, cine alterează cuvintele Sfinților Părinți, în realitate, chiar dacă ar fi bine intenționat, atentează la ființa Sfintei Biserici. Pe Ea (Matei 16,18) „porțile iadului nu o vor birui”, dar cei care atentează la Ea devin acele porți ale iadului, despărțindu-se de Sfînta Biserică și trăgându-i după ei și pe cei care îi ascultă.

sinod scrie și în epistola către Alexandrini: «Toate cele afară de predania bisericească și de însemnarea sfinților și pururea pome- niților Părinți, izvodite și făcute din nou, sau cele ce se vor face după aceea, să fie anatema!» Aceasta se află tipărită și în Triod, la Duminica Dreptei-slăviri⁷. Predaniile Bisericii se întăresc și din ceea ce scrie Pavel către Timotei: «Și cele ce ai auzit de la mine, cu mulți martori de față, acestea le încredințază la oameni credincioși, care vor fi destoinici să învețe și pe alții» (2 Timotei 2,2). La fel, și din ceea ce a zis mai înainte: «Nu vă aduceți aminte că, încă fiind la voi, vă spuneam acestea?» (2 Tesaloni- ceni 2,5). Iar de câte feluri este predania, vezi la subînsemnarea

⁷ Tot așa păgubesc Sfânta Evanghelie cei ce primesc Apocalipsa, dar resping tâlcuirea ei, transmisă de Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan prin uceniciei săi, cei ce cred că antihrist va pune pecetea, dar care consideră că ea este numărul 666 în sine, ignorând că, de fapt, numărul numelui fiarei, 666, este socoteala gemetrică, în limba greacă, a numelui lui antihrist.

Să vedem ce spunea însuși autorul Apocalipsei, Sfântul Ioan Evanghe- listul, Teologul (după mărturia Sfântul Sfințit Mucenic Irineu al Lyonului), despre numărul numelui fiarei:

„Așa se prezintă lucrurile și numărul acesta îl întâlnim în toate manus- crisele vechi. Faptul acesta îl mărturisesc cei care au văzut pe Ioan cu ochii lor, iar în afară de aceasta ne spune și rațiunea că numărul fiarei e format după felul în care grecii numără literele numelui” (Eusebiu de Cezareea 1987, 198).

Oare văzătorul tainelor, cel ce a scos din pieptul Mântuitorului izvorul cunoștinței și al iubirii, cel care a călătorit cu mintea până la sfârșitul timpu- lui și al spațiului, tocmai la tronul Sfintei Treimi, n-a putut sesiza existența calculatoarelor, cardurilor, pașapoartelor biometrice, banilor de hârtie sau plastic? Sau n-a fost capabil să vorbească despre ele pe înțelesul oamenilor de atunci, fiind, de fapt, lucruri adresate simțurilor, deci banale, neavând ne- voie de cine știe ce gândire înaltă, pentru a fi descifrate, și nefiind nici un risc de a fi prigonit de puterea contemporană lui, fiindcă pe atunci ele nu existau? Să nu-i considerăm proști pe cei din antichitate, și, cu atât mai puțin, pe sfinți.

Fiindcă am folosit termenul de geometrie, trebuie să-l explicăm: există o corelație între alfabet – latin, grec, chirilic și ebraic – și sistemele lor de numerotație. Această corespondență se numește „geometrie” (derivat din lb. gr. „geometria” γεωμετρία = măsurarea pământului + „gramatica” γραμματεία = știința scrisului). Evreii chiar au fetișizat geometria, făcând din ea o credință superstițioasă – „gematriot” (lb. ebr. גימטריא גמטריא, plural גמטריאות sau גמטראות).

Canonului al 26-lea al marelui Vasilie, în Canonicul [Pidalionul, n. m.] nostru (n. aut.).⁸”

Așadar, a denatura cuvintele Sfinților Părinți, prin introducerea cuvintelor proprii, prin răstălmăcirea sau scoaterea cuvintelor lor, nu este un păcat mic, ci unul foarte grav, pentru care Sfântul Sinod VII Ecumenic ne-a dat cel mai puternic leac (anatema) pentru vindecarea tuturor, iar Sfinții Apostoli le-au dat leacul potrivit preoților care fac aceasta (caterisirea).

„CANONUL 60 [al Sfinților Apostoli – n.n.]

Dacă cineva cărțile necinstitorilor de Dumnezeu cele minciunosuprascrise, ca pe niște Sfinte în adunare (Biserică) le-ar citi, spre vătămarea norodului, și a clerului, să se caterisească.

[Sinod 6, can. 2, 63; Sinod 7, can. 9; Laodiceea, can. 51]

TÂLCUIRE

Din cărți, unele adică, de eretici, și de necinstitori de Dumnezeu fiind alcătuite în numele sfinților cu minciună s-au suprascris, spre amăgirea și rătăcirea celor mai proști, precum este Evanghelia ceea ce se numește a lui Toma, fiind scrisă cu adevărat de manihei, iar deasupra scrise cu numele Apostolului Toma: [...]. Și alte nenumărate ca acestea, de care face pomenire Sfântul Meletie mărturisitorul, prin stihuri politicești, în cea de dânsul numită Alfavita. Iar altele dreptslăvitoare fiind și binecinstitoare și scrise de bărbați dreptslăvitori și sfinți, sau notevsit (adică s-au stricat) de eretici în urmă; [...] Pentru aceasta și canonul acesta apostolesc rânduiește. Că oricare le-ar întrebuința acestea în auzul de obște, și ar pune să se citească în Biserică ca niște Sfinte, cărțile necinstitorilor de Dumnezeu și rău slăvitorilor, cele minciunosuprascrise, pentru ca să vatăme sufletește pe norodul cel de obște, și pe clerici, să se caterisească. Căci cărțile cele de acest fel se cuvine să se osândească, sau cel mai puțin, să se ascundă, dar nu să se citească în Biserică.”

De-a lungul timpului au apărut nenumărate erezii bazate pe reinterpretări ale profețiilor apocaliptice.

⁸ (Sf. Ier. Teofilact, Arhiepiscopul Bulgariei și Sf. Cuv. Nicodim Aghioritul s.a., 78-79, 91-103).

Milenarismul⁹/hiliasmul¹⁰ este erezia care susține că Apocalipsa 20,1-8 ar descrie o împărăție pământească, de o mie de ani, a lui Hristos, venit a doua oară pe pământ doar pentru a domni peste sfinții „primei învieri”, mai înainte de a avea loc Judecata de Apoi și intrarea în Împărăția Cerurilor. Această erezie îi pregătește de fapt pe adeptii săi să primească împărăția lui antihrist pe care îl vor confunda cu Hristos venit a doua oară pe pământ. Se vor lăsa cu ușurință conduși de antihrist, care Îl va copia în toate la exterior pe Hristos, fiind astfel ușor de confundat pentru cei care își au inima și mintea în afară, conducându-se după simțire și viața psihologică – ușor influențați de falsele minuni pe care acela le va regiza. Ei, neprimind viața duhovnicească umilită și răstignită, revelată autentic doar de Sfinții Părinți, și având și credința stricată de erezie, vor fi foarte ușor de amăgit de antihrist, deoarece nu vor ști/crede/înțelege că venirea adevăratului Hristos va fi simultană cu Judecata de Apoi și sfârșitul lumii acesteia trupești (cu care suntem obișnuiți și în care domnește simțirea), care va fi arsă în focul dumnezeieștii iubiri pentru a se înnoi, spiritualiza și îndumnezei. Pentru a fi feriți de înșelarea sfârșitului și a înțelege că antihrist (trăind cu un trup sufletesc, pe același pământ vechi cu care suntem obișnuiți acum și având același fel de viață trupească ca și noi), deși va face minuni, este cu neputință să fie Hristos (Care deja are un Trup duhovnicesc, înviat, înălțat întru slavă, pe tronul Sfintei Treimi), Sfinții Părinți de la Sfântul Sinod I Ecumenic (325) au condamnat ca erezie milenarismul sau hiliasmul prin Crez: „A Cărui Împărăție nu va avea sfârșit”, adică nu va dura doar o mie/mii de ani.

Dar nu numai ereticii din epoca apostolică/patristică au răstălmăcit literatura eshatologică (referitoare la sfârșit – lb. gr. ἔσχατος = ultim, final λογία = studiul, vorbirea despre). Toate secolele au avut fanatici ai sfârșitului lumii. Însă celebrii prin stăruința lor sunt adventiștii¹¹, 2 Timotei 3,7 „mereu învățând și

⁹ Lb. lat. millennium = o mie de ani.

¹⁰ Lb. gr. Χιλιασμός ⇐ χίλια χρόνια o mie de ani.

¹¹ Informațiile de mai jos (despre milleriști și adventiști) au fost preluate de aici: (David L. Rowe 2008); (Sylvester Bliss 1853); (William Miller 1845); (Jonathan Butler 1986); (Anne Devereaux Jordan 1988); (Gary Land,

neputând niciodată să ajungă la cunoașterea adevărului”, fiindcă interpretează Sfânta Scriptură în funcție de politică și arată cu degetul „data precisă” a sfârșitului lumii, dar se fac permanent de răs, fiindcă istoria de fiecare dată îi contrazice. Considerăm că prostia este jenantă, dar cu ușurință de trecut cu vederea, ca orice neputință, însă încăpățânarea în prostia vădită, contrazisă de realitate, este un semn de mare îngâmfare și iubire a propriilor voințe și cugetări, care îl face pe om să intre într-o stare de mare și jalnică boală sufletească: Isaia 5,20 „Vai de cei ce zic răului bine și binelui rău; care numesc lumina întuneric și întunericul lumină; care socotesc amarul dulce și dulcele amar!”. Adventiștii s-au prăsit într-un mod fabulos după reforma protestantă, tocmai fiindcă aceasta a ridicat prostia omenească la rang de „revelație”, dogmatizând păcatul răstălmăcirii Sfintelor Scripturi:

2 Petru 1,20 „Aceasta știind mai dinainte că nici o proorocie a Scripturii nu se tâlcuiește după socotința fiecăruia; [...] 15 Și pre îndelunga răbdare a Domnului nostru mântuire să o socotiți, precum și iubitul nostru frate Pavel după înțelepciunea cea dată lui a scris vouă; 16 Precum și întru toate epistoliile sale, grăind de acestea, întru care sunt unele cu anevoie a se înțelege pe care cei neînvățați și neîntăriți le răzvrătesc ca și pre celelalte scrip-turi, spre a lor pierzare.”

William Miller, un fermier american autodidact, și-a publicat crezul în 1831, conform căruia venirea a doua a lui Hristos (numită de el Advent) urma să aibă loc între 21 martie 1843 și 21 martie 1844¹². Din 1840 millerismul a devenit o mișcare

Adventism in America 1998); (Gary Land, Historical Dictionary of Seventh-Day Adventists 2005); (George R. Knight, A search for identity: The development of Seventh-day Adventist beliefs 2000); (George R. Knight, Millennial Fever and the End of the World 1993); (James White – soțul Elenei G. White "prorocița" – 1875); (Douglas Morgan 2001) și (Lowell R. Tarling 1981).

¹² Scrierile lui sunt fundamentul „teologic” al „Bisericii Adventiste de ziua a 7-a” (având cofondatoare pe discipola sa, „prorocița” mincinoasă Ellen G. White, ale cărei scrieri sunt insuflate de duhuri pitonicești – Fapte 16,16 „Dar odată, pe când ne duceam la rugăciune, ne-a întâmpinat o slujnică, care avea duh pitonicesc și care aducea mult câștig stăpânilor ei, ghicind” – și sunt

națională, după publicarea textului lui Miller în periodicul bisăptămânal „Semne ale vremurilor”, continuat apoi, de către viitori adventiști de ziua a șaptea, ca periodic lunar. Scrierile millerite au fost publicate în numeroase orașe (New York, Philadelphia, Rochester, Cleveland, Montreal, Quebec) sub forma de 48 de periodice, unele având ca ținte de propagandă diferite grupuri (de exemplu: „The Advent Message to the Daughters of Zion” care avea în vedere femeile, „The Advent Shield” pentru cei din mediul universitar). Dar millerismul nu s-a restrâns doar la SUA. El a invadat Canada, Marea Britanie, Australia, Norvegia, Chile și Hawai. Apoi, când a văzut că nu se adeveresc socotelile lui, Miller, înlocuind pe Dumnezeu Tatăl (Matei 24,36 „Iar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl”), a hotărât să amâne venirea lui Hristos la data de 18 aprilie 1844, iar apoi (făcându-se cu totul de râs) a susținut că Hristos va mai zăbovi un pic, dar vine în curând, uitând că Îl contrazice pe Însuși Hristos (Matei 24,37) „fiindcă precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi venirea Fiului Omului. 38 Căci precum în zilele acelea dinainte de potop, oamenii mâncau și beau, se însurau și se măritau, până în ziua când a intrat Noe în corabie, 39 Și n-au știut până ce a venit potopul și i-a luat pe toți, la fel va fi și venirea Fiului Omului”. Dacă nimeni nu știe până nu vine potopul de foc și a doua oară Fiul Omului, cum ar putea să știe William Miller, Samuel S. Snow, vreun alt adventist sau vreun alt calculator de sfârșituri? În august 1844 Samuel S. Snow le-a

ținute de adventiști la mare cinste, alături de Biblia protestantă), dar și al „Bisericii Creștine a Adventului”, al „Adventiștilor Evanghelic”, al „Uniunii Viață și Advent” (deși el însuși nu a făcut parte din niciuna, ci a încercat doar să le unească) și al „Martoriilor lui Iehova”.

Biserica adventistă de ziua a 7-a se împotrivește cuvintelor insuflăte de Sfântul Duh în Sfânta Scriptură și în privința zilei de odihnă: Coloseni 2,16 „Nimeni deci să nu vă judece pentru mâncare sau băutură, sau cu privire la vreo sărbătoare, sau lună nouă, sau la *sâmbete*, 17 *Care sunt umbră celor viitoare* iar trupul (este) al lui Hristos”. Evrei 4,8 „Căci dacă Iosua le-ar fi adus odihnă, Dumnezeu n-ar mai fi vorbit, după acestea, de o altă zi de odihnă. 9 Drept aceea, *s-a lăsat altă sărbătoare de odihnă poporului lui Dumnezeu*”, adică nu ziua cea veche de odihnă (a lui Israil trupesc și a adventiștilor), ziua a 7-a sau sâmbăta, ci ziua cea una și a opta sau duminica – ziua de odihnă a poporului lui Dumnezeu, al lui Israil duhovnicesc, adică creștinii.

dat adventiștilor de ziua a șaptea mesajul „lunii a șaptea”, bazându-se pe socoteala profeției celor 2300 de zile (Daniel 8,14) și un calendar al evreilor caraiți¹³, spunând că în ziua a zecea, a lunii a șaptea, a anului 1844 (22 octombrie 1844) Hristos va veni negreșit. Deși nu există dovezi istorice, este deja adânc înrădăcinată în folclorul american ideea că milleriștii s-au îmbrăcat în robele albe ale înălțării așteptând, pe dealuri, case și câmpii, venirea lui Hristos. Dar 22 octombrie 1844 a trecut fără să vină Domnul nostru Iisus Hristos, spre deziluzia adventiștilor, numită chiar de ei înșiși „Marea dezamăgire”. Henry Emmons, un millerit, scria:

„Am așteptat întreaga zi de marți, 22 octombrie 1844, și dragul de Iisus nu a venit. L-am așteptat. L-am așteptat toată ziua de miercuri, cu trupul într-o stare bună, ca de obicei, dar, după ora 12 am început să mă simt leșinat și, încă mai înainte de lăsarea întunericii, am avut nevoie de cineva care să mă ajute să urc în camera mea, deoarece foarte repede m-a părăsit tăria mea naturală, rămânând epuizat, cu fața la pământ, două zile, fără vreo durere, dar bolnav de dezamăgire.¹⁴”

Consecințele publice au fost dezastruoase, după cum mărturisirea însuși Miller:

„Unii mă întrebă în mod ironic: «Nu te-ai înălțat?». Chiar și copiii mici de pe stradă strigă continuu către trecători: «Ai un bilet pentru a te înălța?». Publicațiile cele mai la modă și mai populare [...] caricaturizează în modul cel mai rușinos «robele albe ale sfinților» (Apocalipsa 6,11), înălțarea și marea zi a popoului de foc. Chiar și amvoanele sunt profanate de repetarea scrierilor scandaloase și false referitoare la «hainele de înălțare»,

¹³ Care resping datinile rabinice scrise în Talmud.

¹⁴ (George R. Knight, *Millennial Fever and the End of the World* 1993, 217–218). Putem pune un diagnostic psihiatric chiar și numai din aceste cuvinte. Vedem starea de agitație și hiperexcitație glandulară a milleriștilor, specifică stării de înșelare demonică (provocată, în acest caz, prin ideea-drog, descentrată de la realitate, a venirii iminente a unui hristos mincinos), urmată de epuizarea deznădăjduită (de după posesia prin idee), întocmai cum se petrece și prin practicile yoga, unde se adaugă, pe lângă multiplele idei descentrate și invocările demonilor prin mantră, pozițiile care forțează trupul.

iar preoții își folosesc puterile și stilourile pentru a umple catalogul batjocoririi în cele mai scandaloase periodice ale zilei.¹⁵

Astfel că până și americanii naivi și-au dat seama de ridicolul acestor false prorocii. Diavolul se folosește de falsele profeții pentru a-i umple pe oameni de necredință, făcându-i să ia în râs întreaga învățătură creștină, neținând cont că Hristos ne-a avertizat de falsele prorocii, ca și de denaturarea celor adevărate:

Matei 24,23 „Atunci, de vă va zice cineva: Iată, Mesia este aici sau dincolo, să nu-l credeți.24 Căci se vor ridica hristoși mincinoși și prooroci mincinoși și vor da semne mari și chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu puțință, și pe cei aleși.25 Iată, v-am spus de mai înainte.26 Deci, de vă vor zice vouă: Iată este în pustie, să nu ieșiți; iată este în cămări, să nu credem.27 Căci precum fulgerul iese de la răsărit și se arată până la apus, așa că va fi și venirea Fiului Omului.”

Totuși, fanaticii, împlinind cuvintele Domnului¹⁶, s-au încăpățânat, contrar evidențelor. Unii au continuat să se uite zilnic pe cer să vadă întoarcerea lui Hristos; alții au prezis alte date (de exemplu aprilie, iulie și octombrie 1845); alții au spus că lumea a intrat în al șaptelea mileniu, „marele sabat”, de aceea cei mântuiți n-ar trebui să mai muncească; alții au început să se poarte precum copiii, neînțelegând duhovnicește cuvintele Domnului (Marcu 10,15) „Adevărat zic vouă: Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un copil nu va intra în ea”; foarte mulți (sute) au devenit „tremurici”, crezând că Hristos s-a întrupat a doua oară în persoana „mămucii” Ann Lee, căpetenia sectei „tremuricilor” („Shakers” sau „Shaking Quakers” sau „United Society of Believers in Christ's Second Appearing”¹⁷); alții i-au urmat lui

¹⁵ (James White – soțul Elenei G. White "prorocița" – 1875, 310).

¹⁶ Apocalipsa 22,11 „Cine e nedrept, să nedreptățească înainte. Cine e spurcat, să se spurce încă. Cine este drept, să facă dreptate mai departe. Cine este sfânt, să se sfințească încă. [...] 15 Afară câinii și vrăjitorii și desfrânații și ucigașii și închinătorii de idoli și toți cei ce lucrează și iubesc minciuna!”

¹⁷ Sectă milenaristă care nu credea în Sfânta Treime, fondată în 1747 în Anglia și organizată în 1780 în SUA. În timpul ritualului intrau într-un extaz diavolesc tremurând, dansând, reproducând desene și cântece dictate de demoni.

O. J. D. Pickands care susținea că Hristos e pe un nor alb și trebuie rugat să coboare; aproape fiecare millerit avea o părere proprie, contradictorie cu a celuilalt, fiindcă însuși Miller a dogmatizat că fiecare om trebuie să interpreteze Biblia după cum îl taie capul, făcând teologie pentru el însuși, devenind teolog de sine, ignorând că numai împreună-lucrarea cu harul poate lumina înțelesurile cuvintelor revelate prin har. Apoi, în timp, aceste opinii s-au coagulat în câteva curente dominante, formându-se astfel principalele secte adventiste dintre care unele au supraviețuit până în zilele noastre.

Reacția milleriștilor la Marea Dezamăgire ¹⁸				
Ce s-a întâmplat în 22 octombrie 1844?	Atitudine față de Prorocie	Reacție	Numărul milleriștilor	Secte actuale
Nu a avut loc a Doua Venire	1844 – dată și prorocie invalide	Și-au abandonat credința	Zeci de mii	Majoritatea au părăsit creștinismul, minoritatea s-a întors la confesiunile de care aparțineau mai înainte de a se converti la millerism
Nu a avut loc a Doua Venire	1844 dată invalidă, prorocie validă	Iisus vine în curând, unii au decretat alte date ale celei de a Doua Veniri	Multe sute	Biserica Creștină Adventistă Martorii lui Iehova
A Doua Venire a avut loc într-un	1844 dată și profeție valide	Mișcarea de scurtă durată a „cărnii sfinte”	Sute	„Tremurici”

¹⁸ Cfr. (George R. Knight, A search for identity: The development of Seventh-day Adventist beliefs 2000)

mod spiri- tualizat				
Data nu era despre a Doua Venire	1844 dată va- lidă, in- terpreta- rea ei invalidă	A însemnat: Curățirea Sanctuarului Judecata de dinaintea ad- ventului A Doua Ve- nire va urma	Zeci	Biserica Advent- tistă de ziua a 7-a

Vedem, din roade, că este cu mult mai gravă și mult mai răspândită răstălmăcirea Sfințelor Scripturi sau a Sfinților Părinți în legătură cu sfârșitul lumii (în general) sau a Apocalipsei și a numărului 666 (în particular). De ce? Fiindcă oamenii, care îndrăznesc să răstălmăcească tocmai acest subiect, ajung la o covârșitoare mândrie, echivalată de părinții duhovnicești cu... mândria ucigașă a lui Lucifer:

„A cugeta cineva despre sfârșitul lumii poate avea și folos, și pagubă – aceasta în raport cu starea sa intelectuală –, precum și sabia se întrebuițează spre apărare de dușmani sau spre vătămarea aproapelui. Că de începe cineva a cugeta la sfârșitul lumii, îndată ajunge la sfârșitul vieții sale și la înfricoșata Judecată ce va să fie; pe urmă, socotește cu mintea sa munca cea veșnică celor răi și răsplătirea ostenețelor celor buni. Un cuget al unui sfârșit ca acesta este cu adevărat de mare folos omului. Așa a cugetat sfârșitul prorocul și împăratul David, zicând: «Gândit-am la zilele cele de demult și de anii cei veșnici mi-am adus aminte și cugetam; noaptea în inima mea gândeam și se frământa duhul meu zicând: Oare în veci mă va lepăda Domnul și nu va mai binevoi în mine? Oare până în sfârșit mă va lipsi de mila Lui, din neam în neam? Oare va uita să Se milostivească Dumnezeu? Sau va închide în mâinile Lui îndurările Sale?» (Ps. 76, 5-9). Așa cugeta despre sfârșit și Isus Sirah, prin gura căruia Duhul Sfânt ne poruncește: «În tot ce faci, adu-ți aminte de sfârșitul tău, și nu vei păcătui niciodată» (Sir. 7, 38).

Iar de cugetă cineva despre sfârșitul tainei celei neștiute și din veac ascunse și cearcă cu iscodire cele ce vor să fie la sfârșit, ispitind cu mintea sa cea deșartă și neavând cheia înțelegerii, îi va fi cu neputință a deschide și a intra în cortul tainelor celor ascunse, căci nimănui nu se cade a intra slobod, fără numai Unuia, «Arhiereul bunătăților ce vor să fie» (Evr. 8, 6).

A cugeta cineva despre sfârșitul lumii, cu totul nefolositor omului, pot zice cu adevărat că păcat este; că precum cartea împărătească, adică scrisoarea cu pecetea împărătească pecetluită, de ar fi îndrăznit cineva să rupă pecetele ei, neavând voie să facă aceasta, într-adevăr ar fi greșit, și acea îndrăznire nu i-ar fi fost fără primejdie. Așa și aici se cade a înțelege că *Taina Domnului cea ascunsă este cartea împăratului ceresc, cu șapte peceți pecetluită*, despre care Sfântul Ioan Teologul zice așa la Apocalipsă: «Am văzut apoi în mâna dreaptă a Celui ce ședea pe tron o carte scrisă înăuntru și pe dos, pecetluită cu șapte peceți. Și am văzut un înger puternic, care striga cu glas mare: ,Cine este vrednic să deschidă cartea și să dezlege pecetele ei?’ Dar nimeni în cer, nici pe pământ, nici sub pământ nu putea să deschidă cartea, nici să se uite în ea. Și am plâns mult, fiindcă nimeni n-a fost găsit vrednic să deschidă cartea, nici să se uite în ea. Și unul dintre bătrâni mi-a zis: ,Nu plânge! Iată, a biruit leul din seminția lui Iuda, rădăcina lui David, ca să deschidă cartea și cele șapte peceți ale ei’». (Apoc. 5,1-5) Despre această carte din Apocalipsă tălmăcește Sfântul Andrei al Cezareii, zicând într-acest chip: «Cartea aceea întru totul înțeleaptă, mintea lui Dumnezeu înțelegem a fi, în care, după înțelegerea lui David prorocul, toți oamenii sunt scriși. Așijderea și adâncul judecăților lui Dumnezeu ale acestei cărți, cele dinlăuntru (pentru Duhul cel tănuit într-însa), nu sunt lesne cuprinzătoare, ci sunt necuprinse cu mintea. Iar cele din afară, pentru Scriptură, lesne se pot cuprinde. Iar cele șapte peceți sau întărirea cea adevărată a cărții și de nimeni știută zic că arată adâncurile Duhului lui Dumnezeu sau a minții ce le cercetează pe ele, pe care nici o fire din cele făcute nu poate să le dezlege; iar prin carte se înțelege și prorocia despre care însuși Hristos în Evanghelie zice că s-a împlinit; iar cele ce au rămas în zilele de apoi se vor împlini. Iar ceea ce zice, că nimeni n-a putut să deschidă cartea, înseamnă că nici îngerii, nici

oamenii cei ce sunt în trup, nici sfinții cei ce au ieșit din trup n-au dobândit deplina știință a judecăților lui Dumnezeu, ci numai Mielușelul lui Dumnezeu, Care a dezlegat pecetea celor prorocite de Sineși de demult, prin venirea Sa. Această carte plină de tainele lui Dumnezeu cele necuprinse văzând-o Sfântul Ioan în Ostrovul Patmos, a plâns nemângâiat, căci nu s-a aflat nimeni vrednic să deschidă cartea ca să o citească și să o vadă pe ea. Ci de ar fi trăit până întru aceste vremi și întru această lume Sfântul Ioan, socotesc că mai multe lacrimi decât acelea ar fi vărsat, văzând acea carte dumnezeiască cu șapte peceți pecetluită, de singur Mielul cel ceresc deschisă atunci, iar acum de niște țapi necuvântători desfăcută. Îndrăznire înfricoșată cu adevărat și plină de mirare!»

Sfântul Ioan zice: «Nimeni nu putea să deschidă cartea aceea». Sfântul Andrei tâlcuiește: «Nici îngerii, nici oamenii cei ce sunt în trup, nici Sfinții cei ce au ieșit din trup n-au dobândit deplina știință a judecății lui Dumnezeu». Iar acum se află unii fiind în trup, nu știu cum să le zic, care, cu îndrăzneală potrivnică lui Dumnezeu și iscoditoare, desfac și împart acea carte de taină cu șapte peceți; căci cele dinlăuntru scrise, pentru duhul cel tănuț într-însa, nu sunt lesne de înțeles, ci sunt necuprinse cu mintea, precum zice Sfântul Andrei. Aceștia ajung și hotărăsc cu gândurile lor cele deșarte și cu mintea lor cea răzvrătită, cum zice Sfântul Andrei, că cele șapte peceți, întărirea cea adevărată a cărții și neștiută de nimeni, arată întrebarea minții omenesti despre adâncul gândului lui Dumnezeu, pe care nici o fire din cele zidite nu poate să îl dezlege. Iar aceștia mai presus de firea cea zidită, ca alt Lucifer, mai presus de cer zboară și îndrăznesc a ispiți adâncul cel neajuns al Duhului lui Dumnezeu, și cu cârma minții lor celei deșarte vrând să măsoare adâncul tainelor celor prorocite la Apocalipsă, revarsă multe feluri de batjocuri pentru venirea cea adevărată a lui Antihrist; gândindu-se, învață cum că a venit în lume, și numele lui și numele fiarei, care este 666, cu litere slavonești în multe feluri îl descriu [azi cu litere evreiești „www” sau cu litere digitale – sub forma unui cod de bare – sau cu numărul componentelor din rețeta unor vaccinuri, etc. – n.n.], și cu numărul anilor, și cu cuvintele numelui lui

Luchin și cu săptămânile lui Daniel prorocul, și astfel părerea lor cea mincinoasă o întăresc.

Biserica noastră cea sfântă, pe piatra mărturisirii ortodoxe, cu mărturia întărită de Hristos și până acum nemișcată stând, ei spun că este biruită de porțile iadului, și Cetatea cea împărătească o numesc Babilon, și pe locuitorii cei ce locuiesc într-însa babilonieni, slugile lui Antihrist, fiii pierzării; și cu alte nenumărate muștrări ne ocărăsc pe noi și ne batjocoresc, zicând că nu suntem noi din fiii cei născuți de la maica noastră, Sfânta Biserică. *Și de ne-ar fi ocărat vrăjmașii noștri potrivnici, am fi răbdat; ci iată ce ne fac nouă vrăjmașii noștri casnici*, care până de curând erau cu noi întocmai la suflet, cunoscuții noștri, care împreună cu noi s-au îndulcit de mâncarea cea nepieritoare și umblau cu un gând în Casa lui Dumnezeu. Pentru unii vicleni ca aceștia prorocul David zice: «Să vină moartea peste ei și să se pogoare la iad de vii, că vicleșug este în locașurile lor și în mijlocul lor». Ci Sfânta Biserică, ca o maică iubitoare de fii, întoarcerea și pocăința lor cu dragoste o așteaptă. Precum găina își adună puii sub aripile sale, așa și Sfânta Biserică, maica noastră, cu suflet duios așteaptă pe cei ce se întorc și cu mâinile întinse, gata să-i ia în sânul său cel de maică. O, Maică preaiubită! Maică rănită la inimă cumplit (Sfântă Biserică)! Rahela plângea pe fiii săi cu multă jale și nu voia să se mângâie. Au nu tu ai zămislit și ai purtat în pântecele tău din sămânța Cuvântului lui Dumnezeu? Au nu tu din apă și din Duh, cu baia prefacerii, ne-ai născut pe noi și ne-ai hrănit din sânurile dulci ale legii celei vechi și ale celei noi, care izvorăsc laptele dumnezeieștilor învățături și al dogmelor celor credincioase? După aceea, ajunși la vârsta de bărbat desăvârșit, încă ne-ai hrănit cu hrana vârtoasă a Sfântului Trup și Sânge ale lui Hristos. *De unde dar acum fiii tăi au unele ca aceste mâinii, ce le covârșesc pe ale fiarelor? Că te-au lăsat pe tine cei tari la inimă și te-au urât, răsplătind ție rele pentru bune și ură în locul iubirii tale*¹⁹. Oare acestea ți-au răsplătit cei

¹⁹ Azi acestea se potrivesc cu nepomenitorii, majoritatea provenind din activiștii tulburați odinioară de pașapoartele biometrice/cip și vechiul calendar, iar acum de considerarea vaccinurilor a fi pecetea lui antihrist.

lepădați mai vârtos, sau fiii, pentru a căror naștere multă durere ai suferit?²⁰»

Vedem, așadar, că din cauza tulburării și dorinței de senzații tari, de falsă mucenicie și victimizare, dar și din descentrarea cugetării, firești și folositoare, la sfârșitul omului, duhul adventist s-a răspândit, din păcate, și în rândul ortodocșilor care se lenevesc să citească Sfinții Părinți.

„– Unii oameni fac referire la cuvintele Sfântului Ignatie Briancianinov atunci când el spune că *respingerea este trimisă de Dumnezeu*, și nu încerca s-o oprești cu mâna ta slabă. Cum se corelează cuvintele Sfântului Ignatie cu activitatea misionară? [...]

– Părintele Daniel: [...] Este foarte important pentru misionari să rețină un lucru. La noi prea multă energie se consumă pentru a opri apostazia, dar nu consumăm la fel de multă energie pentru a salva oamenii. Într-adevăr, încercarea de a opri apostazia este imposibilă. Respingerea, răzvrătirea umanității împotriva lui Dumnezeu este de neoprit. Este adevărat. Dar nu uitați că vechii creștini nu se luptau cu păcatul păgân, ci cu rătăcirea păgână. Vechii creștini nu se luptau nici chiar cu gladiatorii, ei îi salvau pe păgâni. Îi adunau, le vorbeau despre faptul că nu ar trebui să se închine la idoli, ci trebuie să se închine la Singurul Dumnezeu Adevărat. Și atunci când păgânii deveneau creștini, ei renunțau și la rătăcire, și la jocurile cu gladiatori etc. Și apoi, când au devenit mai mulți, au fost interzise și dezmățul, și jocurile cu gladiatori. Iar la noi totul este invers. Ne luptăm cu ceva care nu poate fi învins, dar în același timp cei care pot fi salvați sunt ignorați. Aceasta este o greșală. Sfântul Ignatie are dreptate atunci când spune că nu trebuie să facem acest lucru. Nu trebuie să ne luptăm cu ceva ce nu poate fi schimbat. Dar îi putem salva pe acei oameni care doresc acest lucru. Acesta este un moment foarte important. Deoarece dacă energia care este consumată în Rusia pentru lupta cu numărul unic de identificare fiscală și cu pașapoartele ar fi folosită pentru propovăduirea Ortodoxiei la musulmani, atunci Rusia ar arăta altfel, înțelegeți? [...]

²⁰ (Ieroschim. Paisie Lambru s.a., 7-12).

– Următoarea întrebare este despre ispitele contemporane de la noi. *În Serbia a început introducerea pașapoartelor biometrice, și există ispita în rândul oamenilor că prin primirea unui nou pașaport se renunță la Hristos și se primește pecetea lui antihrist.*

– Iurii Maximov: *Aceasta este înșelarea drăcească și una dintre capcanele tradiționale ale diavolului.* Este ușor de observat după istoria Rusiei. La noi, când nu demult au fost schimbate pașapoartele sovietice cu pașapoarte rusești, oamenii spuneau că cei care primesc pașapoarte rusești nu mai sunt creștini și nimic nu îi mai poate salva, nu trebuie să acceptăm noile pașapoarte, ele sunt de la antihrist, trebuie să păstrăm pașapoartele vechi, sovietice, «bune». Asta, în timp ce cu patruzeci și ceva de ani în urmă, când au fost introduse aceste pașapoarte sovietice «bune» pe scară largă în întreaga țară, tot astfel de oameni spuneau că ele sunt de la antihrist și că nu trebuie acceptate. Chiar mai mult decât atât, încă mai devreme, înainte de Revoluție, pe timpul țarului, au existat oameni care spuneau că nu trebuie să acceptăm pașapoartele țariste, deoarece acestea sunt de la antihrist.

– Părintele Daniel: Sfântul Dimitrie al Rostovului a scris că în secolul al XVIII-lea, atunci când au apărut primele pașapoarte și primii bani de hârtie, erau persoane care susțineau că acestea sunt pecetea lui antihrist.

– Iurii Maximov: *Care este sensul acestui truc? Sensul este de a forța oamenii să privească nu la Hristos, ci la unele lucruri exterioare. Pașaport, card, un oarecare cod de bare.* Dar o persoană nu poate sluji la doi stăpâni. Așa se dovedește că noi nu ne mai uităm dacă suntem sau nu împreună cu Hristos, dacă îndeplinim sau nu îndeplinim poruncile Lui, dacă ținem credința lui Hristos sau nu o ținem, ci ne uităm la faptul dacă am primit sau nu pașaportul, dacă ambalajul are cod de bare sau nu. Adică oamenii încetează să se uite la esență și sunt abătuți de la ea.

– *Persoanele care au aceste puncte de vedere cu privire la noile pașapoarte etc., fac referire la cuvintele stareților, Paisie Aghioritul și alți câțiva, despre care eu nu știu nimic, în afară de ceea ce este scris despre ei pe Internet. Cum să înțelegem acest lucru?*

– Părintele Daniel: Noi știm că și Sfinții Părinți făceau greșeli, atunci când ne învățau contrar doctrinei Sfintei Tradiții. După cum spunea Sfântul Vincențiu de Lerin, Sfânta Tradiție este ceea ce au învățat toți, întotdeauna și peste tot. În orice caz, această teorie a pre-pecetii – la noi, în Rusia, a fost inventat acest termen – este o învățătură care a apărut abia de curând. Așa ceva nu a existat înainte. De fapt, acest punct de vedere este greșit și în sensul teologic. Iurii Valerievici a vorbit despre semnificația spirituală, iar eu voi vorbi despre cea teologică. Adevărul este că *pentru noi principalul lucru este legământul oamenilor cu Hristos*. Noi suntem în acord cu Dumnezeu, iar Dumnezeu – cu noi. Și, după cum a spus Domnul, *nimeni nu ne va răpi din mâinile Tatălui Ceresc, deoarece Tatăl nostru este mai mare decât oricine*. Domnul a spus că «din mâna Mea nu fură nimeni». Și *pecetea lui antihrist, care este descrisă în Apocalipsă, în capitolul al treisprezecelea*, după cum este interpretată de Părinții Bisericii – Sfântul Ipolit Romanul, Sfântul Andrei al Cezareii, Sfântul Irineu de Lyon – , *aceasta este o chestiune de acord personal cu antihrist*. Acesta este, de asemenea, *un legământ*, dar diferit. Nu în zadar *Sfântul Andrei al Cezareii spune că, așa cum noi primim pecetea Duhului Sfânt prin miruire, la fel și antihrist va da pecetea cea rea, necurată. Și aici problema nu este de mijloace tehnice* – asta este o gândire îndreptată în direcție greșită. Pentru că *o pecete poate fi aplicată și cu o mână obișnuită, cu orice. Sensul acestei peceți nu constă în mijloacele tehnice, ci în faptul că oamenii de bunăvoie trec de partea dușmanului. Acest lucru este foarte important!*

Mulți oameni cred că antihristul nu va reuși să identifice persoanele fără pecete, dar în antihrist va trăi satana, după cum se menționează în Epistola către Tesaloniceni, că el va acționa prin acțiunile lui satana, iar satana are - autoritate asupra tuturor duhurilor viclene. Duhurile viclene merg după noi și ne compromit. La fel cum e descris în istorisirea despre trecerea fericitei Teodora prin vămile văzduhului, ele înregistrează fiecare faptă rea pe care o facem noi. Oare îi va fi greu antihristului să cheme duhurile și să le întrebe unde se află cineva? Ba îi va fi foarte ușor să le întrebe. Pentru aceasta el nu are nevoie să ne urmărească. Antihristul nu va fi interesat să afle unde se află

persoana, cu ce se ocupă, ce vinde. Pentru el va fi important ca persoana să încheie acordul cu el. Să intre în uniune cu el. El o să ne șantajeze prin foame, de aici interdicția asupra comerțului, și principiul va fi simplu – nu te vei închina la mine, te voi extermina cu foamea. Aceasta este logica, înțelegeți?

La noi a avut loc o substituie, care a fost realizată de către sectanți. Ideile că INN [echivalentul rus al CNP-ului – n.n.] și pașapoartele biometrice, și pașapoarte în general sunt pecetea lui antihrist provin din mediul disidenților. Despre pașaport au inventat disidenții. La început disidenții ruși, vechii credincioși, apoi alergătorii – a existat o astfel de sectă, după cum a spus și Iurii Valerievici. Iar în ceea ce privește INN, această idee a venit de la adventiștii de ziua a șaptea. Și anume, în 1970 una dintre predicatorile adventiste a avut o «viziune» cu un spirit, care i-a spus că aceasta este o pecete a lui antihrist – înțelegeți din ce surse confuze provin toate aceste lucruri?

Dar pentru ce răspândește satana toate aceste lucruri? Pentru că, atunci când va veni antihristul adevărat, toate aceste persoane care se tem de primirea pecetei vor primi adevărata pecete de bunăvoie. Deoarece vor căuta pecetea nu acolo unde va fi ea. Ei vor căuta pecetea în mijloacele tehnice, care de fapt nu sunt necesare pentru antihrist. Diavolul dorește să facă în așa fel, încât atunci când va veni dușmanul adevărat, oamenilor să nu le mai fie frică. Dar Sfântul Ipolit spune așa: «Ce vor spune oamenii, primind pecetea antihristului? Ei vor spune – eu renunț la Dumnezeu, Creatorul cerului și al pământului, la Unicul Său Fiu Iisus Hristos, la Duhul Sfânt, la Sfânta Biserică și singur mă predau ție». Iată că Sfântul Ipolit a avut dreptate. Principalul lucru acum este prin ce câștigă teren – prin renunțarea la crearea universului. Oare evoluția nu este o pregătire pentru venirea lui antihrist? Desigur că este o pregătire, evoluția teistă în special. Atunci când se afirmă că Dumnezeu a creat cu ajutorul răului, al morții – aceasta duce la antihrist. Afirmatia că Hristos nu este singura cale spre Dumnezeu, acesta este calea spre antihrist. Afirmatia că există mântuire în afara Bisericii – aceasta este calea spre antihrist. Afirmatia că rostul nostru este aici, pe pământ, după cum spune Apostolul Pavel, atunci când se va spune că e pace și siguranță, atunci va veni dezastrul – iată, aceasta este

calea spre antihrist. *În ideologie este drumul spre antihrist, nu în tehnologie. Aceasta este într-adevăr o substituire diabolică - să înlocuiești cu dispozitivele tehnice problema reală a acordului.* Eu spun așa, că în sens spiritual mulți oameni au împărtășit deja ideile lui antihrist. *Ideea că există un singur Dumnezeu, dar sunt multe căi – aceasta deja este o idee antihristă. Dar împotriva acestei idei nu scrie nimeni. Nu se luptă nimeni împotriva acestui lucru. Se luptă împotriva unor lucruri care au fost de mult timp depășite. Se spune că ar exista un computer „fiară” în Bruxelles, ați auzit despre asta? Iertați-mă, dar un computer „fiară” din 1976 este mai puțin puternic decât al meu, care se află aici. Iar dispozitivul dumneavoastră de înregistrare este mult mai puternic decât acest computer, care a cuprins întreaga omenire. Și, iată, sunt încă oameni intimidati de această vechitură.*

Aceasta este nebunia oamenilor care au căzut în ispită. Și indiciul aici este foarte simplu – rețineți, *cu cât începe să se implice mai mult o persoană în lupta cu INN sau cu pașapoartele biometrice, cu atât ea devine mai iritabilă, agresivă, furioasă. Oare asta este de la Duhul Sfânt? Oare Duhul Sfânt este Dumnezeuul confuziei? După cum a spus Apostolul Pavel, Dumnezeuul nostru nu este un Dumnezeu al confuziei, ci al păcii. Iar eu nu am văzut încă nici măcar un om liniștit și pașnic care să fie implicat activ în lupta cu INN. Toți sunt isterici. A fost la noi, într-o mănăstire mare, un arhimandrit cu autoritate, nu voi menționa numele lui, pentru a nu-l dezonoara, care se lupta activ cu INN, iar în consecință a înnebunit. În sensul propriu al cuvântului. [...] Aceasta este o confuzie spirituală care l-a vătămat pe om în totalitate. La noi oamenii au început să meargă în peșteri [la noi s-au petrecut lucruri mai grave: cei care se luptau odinioară împotriva cipurilor și actelor de identitate au ajuns să facă schismă, nemaipomenindu-și ierarhii – n.n.]. Cunoașteți istoria din Penza? Este rezultatul aceleiași ispite. Oare asta este de la Dumnezeu? Nu, este de la satana. Și este acest lucru de la satana tocmai pentru că diavolul vrea să păcălească oamenii. I-a păcălit în așa fel, încât ei au uitat de Hristos și își amintesc doar de diavol. Ați vorbit despre părintele Paisie, iar eu mi-am amintit o poveste pe care o știu din surse directe. În anii 1980 au venit la starețul Paisie Aghioritul niște pelerini și au început să-l întrebe când va*

veni antihrist. Iar el i-a întrebato: «Dar ce, voi îl așteptați așa de tare?»²¹»

Atât de mare este problema tulburării, provocată de necunoașterea/neînțelegerea/măsluirea cuvintelor Sfinților Părinți încât și Sfântul Sinod al Sfintei Biserici Ortodoxe Ruse a luat atitudine:

„DECLARAȚIA SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE RUSE

Tulburarea pe care o pricinuieste în rândul vostru acțiunile autorităților statului este împărțită cu voi și de ierarhia bisericească, căci, până la urmă, este vorba de apărarea drepturilor credincioșilor de a viețui în acord cu propriile convingeri religioase. De asemenea, dorim să facem limpede cunoscut: nu trebuie să ne temem de simboluri și semne exterioare, căci nici o ispită a vrăjmașului sufletelor oamenilor nu este în stare să biruiască harul lui Dumnezeu, care se află din belșug în Sfânta Biserică. Nimeni și nimic nu poate să clinească credința omului care petrece cu adevărat în Hristos și care se împărțășește cu Sfintele Taine ale Bisericii. Sfântul Apostol Petru scrie: «Și cine vă va face vouă rău, dacă sunteți plini de râvnă pentru bine? Dar de veți și pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi. Iar de frica lor să nu vă temeți, nici să vă tulburați. Ci pe Domnul, pe Hristos, să-L sfințiți în inimile voastre și să fiți gata totdeauna să răspundeți oricui vă cere socoteală despre nădejdea voastră». (I Petru 3, 13-15).

Unii preoți au inclus din proprie inițiativă problema acceptării numărului fiscal în rândul problemelor care se pun la spovedanie, punând refuzul înregistrării fiscale drept condiție a primirii la Sfânta Împărțășanie. Celor care încearcă să lege numerele de identificare de pecetea lui antihrist le reamintim că, în predania Sfinților Părinți, o astfel de pecete este înțeleasă ca semn, care întărește (confirmă) lepădarea conștientă de Hristos. Conform cuvintelor lui Ipolit Romanul, această pecete va glăsuți: «Ne lepădăm de Ziditorul cerului și al pământului, mă lepăd de Botez ; mă lepăd de toată slujirea lui Dumnezeu și sunt de acord cu tine și cred în tine». La fel spune și cuviosul Nil Izvorătorul

²¹ (Ierom. martir Daniil Sâsoev și Iurii Maximov s.a., 80-96)

de Mir: «Pe pecete vor sta scrise următoarele: «Eu sunt al tău» - «Da, tu ești al meu». *În pofida acestei predanii, oamenii, uneori, susțin că acțiunea tehnologică poate, pesemne, să provoace o întorsătură în cele mai ascunse adâncimi ale sufletului omenesc, ducându-l la uitarea lui Hristos. O astfel de superstiție se deosebește de tâlcuirea ortodoxă a Apocalipsei Sfântului Ioan Bogoslovul, conform căreia «semnul fiarei» se pune celor care cred de bunăvoie în ea (fiara) «numai pentru minunile ei mincinoase» (Sfântul Ioan Hrisostomul). Nici un semn extern nu tulbură sănătatea duhovnicească a omului dacă nu se face ca urmare a trădării de bunăvoie (conștiente) a lui Hristos și batjocorirea credinței.²²»*

Iar ca să înțelegem că, precum ereticii au introdus cuvintele lor în textele Sfinților Părinți sau au scris texte eretice în numele Sfinților Părinți, tot așa au procedat și cu Sf. Cuv. Paisie Aghioritul, să citim următoarele cuvinte:

„Părinte, în acești ani grei va interveni Hristos?

Da. Vezi, dacă aici unui nedreptățit, care are dispoziție bună, fiindcă este îndreptățit să primească ajutorul dumnezeiesc, i se arată de multe ori sfinții, Maica Domnului, Hristos, ca să-l mântuiască, cu cât mai mult atunci când sârmana lume se va afla într-o situație atât de grea. *Va fi o vijelie, o mică ocupație a lui Satana – Antihrist. După aceea va mânca o palmă de la Hristos, se vor cutremura toate neamurile și va veni pacea în lume pentru mulți ani. De această dată Hristos va da o ocazie ca să se mântuiască făptura Sa. Hristos își va lăsa făptura Sa? Se va arăta la punctul culminant, când oamenii nu ar mai putea ieși singuri, ca să-i mântuiască din mâinile lui Antihrist. Oamenii se vor întoarce la Hristos și va veni în toată lumea o liniște duhovnicească pentru mulți ani. Unii leagă a Doua Venire de această intervenție a lui Hristos. Eu nu pot spune asta. Gândul îmi spune că nu va fi a Doua Venire, când va veni ca Judecător, ci o intervenție a lui Hristos, pentru că sunt atâtea fapte care nu s-au petrecut încă. Va interveni Hristos, va da o brâncă acestui întreg sistem, va pedepsi tot răul și în cele din urmă îl va transforma în*

²² (Echipa Editurii Predania 2009, 12)

bine. Drumurile se vor umple de locuri de închinare. Autobuzele vor avea icoane pe dinafară. Toți oamenii vor crede. Te vor trage să le vorbești despre Hristos. *Așa se va propovădui Evanghelia la toată lumea. Și atunci Hristos va veni ca Judecător să judece lumea. Altceva este Judecata, altceva o intervenție a lui Hristos, ca să ajute făptura Sa.*²³”

Observăm, așadar, în acest text apocrif²⁴, scris în numele Sf. Cuv. Paisie Aghioritul, ideea milenaristă că, după ce antihrist va veni și va fi biruit, ar mai exista un interval de timp până la Venirea a Doua a lui Hristos și Judecata de Apoi. După acest cuvânt, nepotrivit cu învățătura Sfintei Biserici, vor fi mulți ani de domnie ai lui Hristos pe pământ (cu nuanța, puțin mai aproape de adevăr, făcând deci minciuna mai greu de depistat, că Hristos nu va fi pe pământ, ci va conduce mai departe din cer). Acest text, reproduș după convorbiri cu Sf. Cuv. Paisie Aghioritul, poate să nu fie totuși denaturat intenționat, ci doar prost înțeles. Dacă expresiile „o mică ocupație a lui Satana – Antihrist” și „ca să-i mântuiască din mâinile lui Antihrist” nu se referă la acel Antihrist de la sfârșitul lumii, ci la un chip al lui antihrist, de mai înainte de final, cum a fost, de exemplu, și Nero (o «taină a fărădelegii» care va acționa umbrit și nedescoperit), atunci textul se potrivește cu celelalte prorocii ale Sfinților Părinți, care ne vestesc o astfel de perioadă de acalmie și propovăduire a Sfintei Evanghelii, (pe timpul împăratului pus de îngeri). Dacă însă expresiile „o mică ocupație a lui Satana – Antihrist” și „ca să-i mântuiască din mâinile lui Antihrist” se referă chiar la acel Antihrist de la sfârșitul lumii, este evident că nu mai este o eroare metaforică neînțeleasă, ci o introducere răuvoitoare (cu știință sau fără știință) în cuvintele bătrânului nostru Sfânt și Proroc.

²³ <Parintele PAISIE AGHIORITUL (interviu) despre ANTIHRIST, SIONISTI și 666 | SACCSIV – blog ortodox (wordpress.com)>, miercuri, 6 octombrie 2021 (Saccsiv 2013).

²⁴ ἀποκρύπτω = a ascunde, ἀπόκρυφος = ascuns, secret, nesigur, secret. Cărți pretins sfinte, de care Sfânta Biserică ne atrage atenția că nu sunt autentice, fiind scrise de eretici în numele sfinților sau având inserții (inovații) făcute de eretici în textele acestora.

Fiind insuflat de Sfântul Duh, Sf. Cuv. Paisie Aghioritul nu avea cum să contrazică Sfântul Sinod II Ecumenic, infailibil, glasul lui Hristos și descoperirea Sfântului Duh prin Sfinții Părinți autori ai cărților de slujbă și ai tâlcuirii Apocalipsei:

„PROLEGOMENA DESPRE SFÂNTUL ȘI ECUMENICUL AL DOILEA SINOD

Sfântul și ecumenicul (a toată lumea) al doilea sinod (sobor), s-a făcut în vremea marelui Teodosie, în anul 381, care și i se zice [întâi – n.n.] al sinoadelor celor ecumenice ce s-au făcut în Constantinopol. [...]

S-au adunat însă acest sinod mai întâi asupra lui Machedonie, care hulea, că Duhul cel Sfânt este zidire a Fiului, iar prin urmare și asupra lui Apolinarie, și evnomianilor, adică a evdoxi-anilor și a savelianilor, și a marchilianilor, și a fotinianilor, și în scurt toate eresurile le-au anatematizat, cele ce s-au făcut în timpul stăpânirii lui Constanție, a lui Iulian, și a lui Valent împăraților celor dinaintea sinodului acestuia. Îndreptând Doxologia, și închinăciunea Preasfintei Treimi ce s-a fost schimbat de arieni, au înnoit dogma sinodului celui din Niceea ca pe o cu totul adevărat ortodoxă (dreptslăvitoare).

Drept aceea, pentru ca să se arate că aceluiași solește cu sinodul din Niceea, al Simbol Crediinței osebite nu a făcut, ci pe al aceluia puțin schimbându-l, și adăugându-l cu aceasta: „A căruia Împărăție nu-i va fi sfârșit”, pentru eresul hiliastului (mi-așului)¹³⁴ Apolinarie, și pe aceasta: „Și întru Duhul Sfânt; articolului 8, mai pe larg arătându-l și celelalte 4 articole până la sfârșit împlinindu-le întru acest chip neschimbat l-a făcut, precum de către toți dreptslăvitorii acum se citește, și precum în sinodul acesta al 2-lea se vede (foaia 286 a tomului 1 a adunării sinoadelor) și întru a 5-a practică a acestuiași. (foaia 155 a aceluiași tom). Însă deși adăugirile și schimbările acestea, care acest al doilea sinod au făcut în Simbolul celui din Niceea, cu toate acestea, și sinoadele cel din urmă, ca pe un Simbol, pe cel a celui dintâi, și pe cel al celui al doilea sinod le-au primit. Iar pentru ce adăugirile acestea le-au făcut acesta, vezi la subînsemnarea canonului al șaptelea al sinodului al 3-lea. Și pe lângă toate acestea, și pe aceste 7 canoane le-au așezat, care privesc spre întărirea și buna rânduiala Bisericii, întărite fiind nehotărât de canonul 1 al

sinodului al 4-lea iar hotărâtor de cel al 2-lea al celui al 6-lea și de cel întâi al celui al 7-lea (vezi pe Dositei fața 222 la Dodecavivlion).

¹³⁴ Mulți amăgindu-se din cuvintele capului 20 al Apocalipsei, unde zice, că s-a închis și s-a legat satana o mie de ani, și cum că dreptii și cei au parte la învierea cea dintâi, au împărășit cu Hristos o mie de ani, au nălucit aceștia, că după ce se va face a doua venire, și obșteasca judecată, au să împărășească dreptii aici pe pământ împreună cu Hristos o mie de ani, și după aceasta să se suie în Ceruri. Pentru aceasta și mieși unii ca aceștia s-au numit. Și două cete de mieși au stătut. Că unii din ei ziceau, că întru acea mie de ani au să dobândească toată îndulcirea, și trupeasca dezmiardare, aceștia erau cei de pe lângă Kirinth ucenicul lui Simon vrăjitorului în veacul 1 și marchianiștii în veacul 2. Iar alții ziceau că nu vor dobândi îndulciri pătimeșe, ci mai ales gânditoare, și cuviincioase la oamenii cuvântători, al căroră începători au fost Papias al Ierapolei (Evseviev în Bisericeasca Istorie cartea 3 cap 34) și alții. De unde și Apolinarie acest fel de mieși au stătut din ceata cea întâi, precum de marele Vasilie se arată (în epistolia 232) și de Teologul (cuvânt 51) și de Ieronim (cartea 18 la Isaia). Pentru aceasta spre surparea eresului acestuia au adaos în Simbolul sinodului din Niceea, sinodul acesta acest cuvânt, împrumutându-se cu acesta, din ceea ce a zis, Arhanghelul Gavriil către Fecioară: «Și Împărăției lui nu va fi sfârșit» [Luca 1,33 – n.n.].²⁵

În realitate, chiar a doua venire a Domnului va fi biruirea lui antihrist, sfârșitul lumii, judecata de Apoi, iar cerul acesta și pământul acesta vor fugi dinaintea feței Lui. Toate acestea sunt consecutive, nu despărțite de vreun interval de timp, de domnie a lui Hristos mai înainte sau după tirania lui antihrist.

„A Doua Venire a Domnului va fi pe neașteptate, din Cer, ca un fulger, mergând înainte cinstita lui Cruce. Râu de foc clocotitor va merge înainte, curățind tot pământul de necurății. Îndată, vor fi prinși antihrist și slugile lui și vor fi dați focului veșnic [decî întâi a Doua Venire, cu râul de foc, apoi

²⁵ (Sf. Cuv. Nicodim Aghioritul 2007, 171-172)

prinderea/biruința lui antihrist, apoi imediat judecata. – n.n.]. La sunetele de trâmbițe ale îngerilor, va veni deodată, de la margi-
nile pământului și din toate stihiile, tot neamul omenesc în Ieru-
salim, căci acesta este centrul lumii, și *acolo vor sta tronurile de
judecată. Toți oamenii se vor schimba întru nesticăciune cu
propriile lor trupuri și suflete* [deci, odată cu a Doua Venire a
lui Hristos, va avea loc învierea tuturor oamenilor, reunindu-se
sufletele și trupurile lor, nesticăcioase. Nu-și mai are locul o
împărăție intermediară, în starea de acum, nici măcar de o zi,
darămite de o mie de ani – n.n.] și vor avea aceeași formă. Înseși
stihiile lumii vor primi o schimbare în mai bine. Domnul, printr-
un singur cuvânt, va despărți pe cei dreπți de cei păcătoși. Și vor
merge lucrătorii faptelor bune spre a primi viața veșnică, iar pă-
cătoșii, iarăși, spre a primi chinul veșnic. Și nu vor înceta nicio-
dată acestea, nici viața veșnică, nici chinul veșnic.²⁶

Iar mia (de fapt în textul original „miile”, la plural „χιλία”,
nu „mia” la singular „χιλιοι”) de ani, despre care sectarii spun că
este un regat intermediar pământesc în care Hristos domnește vă-
zut pe pământ, între biruința lui Hristos împotriva lui antihrist și
Învierea/Judecata de Apoi, în realitate este chiar Împărăția Ceru-
rilor pe pământ, adică Sfânta Biserică (Biserică \Leftarrow βασιλικός =
„regal/împărătesc” – lb. gr.) Ortodoxă, în Care El ne conduce
nevăzut, dar foarte eficient duhovnicește, fiind văzut doar în
Sfintele Icoane, Sfintele Taine și de cei cu vedere duhovni-
cească:

„(Apocalipsa cap. 20 stih 4) „*Și am văzut tronuri, și celor
care ședeau pe ele li s-a dat putere să facă judecată. Și am văzut
sufletele celor tăiați pentru mărturia lui Iisus și pentru cuvântul
lui Dumnezeu, care nu s-au închinat fiarei și nu au primit semnul
ei pe fruntea și pe mâna lor. Și ei au înviat și au împărășit cu
Hristos o mie de ani.*”

Sfinților Apostoli li s-au dat scaune de învățătură, prin care
s-au luminat neamurile. Și, după dumnezeiasca făgăduință (Luca
22,30), li se vor da și în veacul cel viitor, spre osîndirea celor ce

²⁶ (Sfinții Părinți, Sinaxarele Triodului ; Viața Sfintei Maria Egipteanca
1992).

au lepădat propovăduirea Evangheliei, după David, care zice că «acolo s-au suit semințiile, semințiile Domnului, mărturisirea lui Israil» (Psalm 121,4). Scaunele s-au așezat și pentru Sfinții care n-au primit semnele fiarei, adică mucenicilor și celorlalți sfinți li s-a dat putere să judece; cu care, precum vedem, pînă acum îi judecă pe draci.

«Și ei au înviat și au împărățit cu Hristos o mie de ani». Prin aceasta, arată că sfinții sînt proslăviți și închinați împreună cu Hristos de către împărații Creștini și de credincioșii domni, pînă la sfîrșitul veacului acesta de acum. Și mai arată puterea dată lor de către Dumnezeu împotriva a toată boala trupească și puterea diavolească.[...] (Scolie: Sfinții vor împărăți cu Hristos «o mie de ani», adică vremea de la începutul Creștinismului pînă la sfîrșitul lumii. Iar pe urmă vor împărăți în veci.)

[Urmînd această tâlcuire, cuviosul Averchie adaugă: «,Și ei au înviat și au împărățit cu Hristos o mie de ani' învierea lor este duhovnicească. Împărățirea sfinților împreună cu Hristos va dura pînă la biruința desăvîrșită asupra necuratelor puteri ale întunericului din vremea domniei lui Antihrist. Apoi, va fi învierea morților, și va începe înfricoșătoarea judecată de pe urmă, cînd sufletele sfinților, unite cu trupurile lor, vor împărăți cu Hristos pentru totdeauna.»] [...]

(stihurile 5,6) Iar ceilalți, morții, nu înviază pînă ce nu se vor sfîrși cei o mie de ani. Aceasta este învierea cea dintîi. Fericit și sfînt este cel care are parte de învierea cea dintîi. Peste aceștia, moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos și vor împărăți cu El o mie de ani.

Din Dumnezeiasca Scriptură, învățăm că sînt două vieți și două morți. Este viața cea dintîi, în trupul cel trecător, după călcarea poruncii [de către Adam]. A doua este viața veșnică, cea făgăduită sfinților. Iar morți sînt tot două: una trupească, trecătoare, ce se va face pentru răsplătirea păcatelor; și alta veșnică, ce este focul gheenei. Și deosebirea morților o știm, adică unii sînt cei osîndiți despre care zice Isaia: «Morții viață nu vor vedea» (Isaia 26,14), care sînt aceia ce duc cu ei faptele cele rele și înțelepciunea lor le este moarte rea. Alții sînt cei lăudați, care-și omoară întru Hristos faptele lor cele trupești, și se răstignesc

împreună cu Hristos și mor lumii. Și unii sînt morții cei lepădați și vrednici de plîngere, care nu se îngroapă și nici nu se scoală din morți împreună cu Hristos prin botez (Romani 6,4; Galateni 3,24; Coloseni 2,12). *Petrecînd în moartea păcatelor, ei nu vor învia împreună cu El, «pînă nu se va sfîrși acea mie de ani», care ține de la venirea cea dintîi (a lui Hristos) pînă la slăvită Lui venire cea de-a doua, cum s-a spus mai sus.* Ci, născîndu-se numai din pămînt (din trup), iar nu din Duh (botez), se întorc în pămînt. Și moartea le este lor începerea muncii celei viitoare. Iar cei ce au purtat «învierea cea dintîi», adică scularea din gîndurile [păcătoase] cele omorîtoare și din faptele cele moarte, aceia sînt fericiți, căci nu va avea asupra lor biruință «moartea cea de-a doua», adică munca cea fără de sfîrșit a iadului. Și aceștia preoțesc și împărătesc cu Hristos – după înțelegerea noastră – în acea «mie de ani» pînă ce Satana va fi dezlegat pentru a amăgi toate neamurile. (Scolie: Sfinții împărătesc chiar acum cu Hristos, dar încă nu desăvîrșit, ca atunci cînd vor dobîndi împărăție în chip mai adevărat, și mai întărită și mai stătătoare. Căci, după ce va trece vremea de acum, vor moșteni cele veșnice, fiindcă scurtă va fi vremea între dezlegarea diavolului și răspunsul ce se va da împotriva lui ca să meargă în muncă în gheenă).

[Deci] sînt două morți și două învieri. [Cum am zis,] cea dintîi moarte este aceea trupească, după pedeapsa dată pentru călcarea poruncii; a doua moarte este munca de veci. Iar învierea cea dintîi este învierea din faptele cele moarte, iar cea de a doua este aducerea din stricăciunea trupului la nestricăciune. Învierea dintîi e atunci cînd se trece de la păcat la faptele în Duhul, iar învierea a doua va fi la sfîrșitul lumii. [...]

(stihurile 7, 8) Și, cînd se vor sfîrși cei o mie de ani, Satana va fi dezlegat din închisoarea lui. Și va ieși să amăgească neamurile care sînt în cele patru unghiuri ale pămîntului, pe Gog și pe Magog, și să le adune la război; iar numărul lor este ca nisipul mării.

Nu știm cum de au tîlcuit unii că vremea de «o mie de ani» ar fi aceea dintre botezul lui Hristos pînă la înălțarea Lui la cer, după care ei au înțeles că se va dezlega diavolul. Alții au zis că după plinirea a șase mii de ani li se va da numai sfinților mai întîi

învierea din morți, ca să se desfășoare cu îndulciri și cu mărire o mie de ani pe acest pământ pe care au răbdat munci; și că după aceea va fi învierea cea de obște, nu numai a dreptilor, ci și a păcătoșilor. Nici aceasta n-a primit-o Biserica. Noi așadar să-L auzim pe Dumnezeu zicând către saducheii că, precum sînt îngerii lui Dumnezeu în cer așa vor fi și dreptii (Matei 22,30), și pe Apostol că «nu este împărăția lui Dumnezeu mîncare și băutură» (Romani 14,17). Drept aceea, am tâlcuit că «mia de ani» ar fi vremea propovăduirii evangheliei. Căci – precum s-a zis mai sus – nu trebuie a se înțelege cu numărul acela «mie» de ani. Căci nici ceea ce zice la Cîntarea Cîntărilor (8,12) – «Mia de sicli să fie a ta, Solomoane, și două sute numai pentru cei ce păzesc roadele ei!» - nu a însemnat număr desăvîrșit; nici ceea ce zice la Matei 13,23: «Sămînța ce a căzut pe pământ bun a dat roadă, una 100, iar alta 60, alta 30», ci arată mulțimea aducerii de roadă desăvîrșită. Tot așa și aici, prin «o mie de ani» arată roada cea prea-desăvîrșită a credinței. Iar după aceasta va veni «fiul pierzării, omul păcatului» (2 Tesaloniceni 2,3) ca să-și primească judecata toți cei ce n-au crezut adevărului ci au voit întru nedreptate, după spusa Apostolului și după cuvîntul Stăpînului, Care le-a zis: „Eu am venit în numele Tatălui Meu, și nu M-ați primit; iar altul va veni în numele său, și pe acela îl veți primi” (Ioan 5,43). Căci atunci – precum s-a zis – se va dezlega Satana din temnița sa, și va amăgi toate noroadele și pe Gog și pe Magog îi va tîrî la război spre pustiirea a toată lumea. [...]

[E de neapărată trebuință să dăm aici și tâlcuirea Sfințitului Averchie, care – în urma Sfinților Părinți – zice așa:

«Primele șase stihuri ale capitolului 20 al Apocalipsei au fost pricina ivirii unei învățături mincinoase privind ‚domnia de o mie de ani a lui Hristos pe pământ’, care a fost numită ‚Hiliasm’. Îndeobște, aceasta spune că Mîntuitorul Hristos va veni din nou pe pământ înainte de sfîrșitul lumii, îl va birui pe Antihrist, îi va învia pe cei drepti și va întemeia o nouă împărăție pămîntească. Și că, drept răsplată pentru strădaniile și suferințele lor, cei drepti vor împărăți împreună cu El de-a lungul a o mie de ani, bucurîndu-se de toate bunătățile vieții pămîntești. Abia atunci /zic hiliaștii/ va urma a doua înviere a tuturor morților, judecata de obște și primirea răsplăților veșnice.

*Această învățătură a avut /are și acum, n. m./ două curente. Unii ziceau /zic și acum, n. m./ că Hristos va reface Ierusalimul în toată frumusețea lui și va reînființa rînduielele Legii lui Moisi cu toate jertfele ei, și că fericirea dreptilor va sta într-o *desfătare trupească deplină*. Această învățătură a fost propovăduită în veacul întîii de Cerint și de alți eretici iudaizanți ca evioniții și montaniștii, iar în veacul al IV-lea de apolinariști. Alții ziceau, dimpotrivă, că fericirea dreptilor va sta atunci numai în *desfătări duhovnicești*. În această formă, ideile hiliaste au fost propovăduite mai întîii de Papia de Ieropolis. Mai târziu, s-au regăsit la [...] Lactanțiu. În vremuri mai noi, această erezie a reapărut, cu anumite particularități, la anabapțiști (1), la discipolii lui Swedenborg (2), la iluminați (3) și la adventiști (4).*

Însă trebuie să fim cu luare-aminte, fiindcă *nici una din învățăturile hiliaste nu poate fi primită de un Creștin Ortodox, din următoarele pricini:*

1. Potrivit învățaturii hiliaste, *învierea morților se va petrece de două ori*: prima dată cu o mie de ani înaintea sfîrșitului lumii, cînd doar cei dreپți vor învia; și a doua oară, chiar la sfîrșitul lumii, cînd și cei păcătoși vor învia, însă *Mîntuitorul Hristos a vorbit limpede doar despre o singură înviere din morți a tuturor oamenilor* – atît a dreptilor, cît și a păcătoșilor – cînd fiecare își va primi răsplata cuvenită (Ioan 6,39-40); Matei 13,37-43).

2. Cuvîntul lui Dumnezeu (*Sfînta Scriptură*) *vorbește doar de două veniri ale lui Hristos în lume: cea dintîi a fost în chip smerit, El facîndu-Se om pentru răsкупărarea noastră, iar cea de-a doua va fi întru slavă, cînd El îi va judeca pe cei vii și pe cei morți*. Dar *învățătura hiliastă vorbește de încă una – cea de-a treia venire a lui Hristos – cu o mie de ani înainte de sfîrșitul lumii, ceea ce este necunoscut Scripturii*.

3. Cuvîntul lui Dumnezeu *vorbește doar de două împărății ale lui Hristos: împărăția darului, care va dura pînă la sfîrșitul lumii* (1 Corinteni 15,23-26), și *împărăția slavei, care va începe după Judecata de apoi și nu va avea sfîrșit* (Luca 1,33; 2 Petru 1,11). Totuși *hiliasmul vorbește și de o a treia, între acestea două, care va dura o mie de ani*.

4. *Învățătura despre o împărăție pămîntească a lui Hristos se împotrivesc vădit cuvîntului lui Dumnezeu, potrivit căruia ,împărăția lui Dumnezeu nu este mîncare și băutură’ (Romani 14,17) și ,la înviere nici nu se însoară, nici nu se mărită’ (Matei 22,30). De asemenea, scripturile arată că jertfele și celelalte rînduiri din Legea lui Moisi au avut doar rostul de a le pre-închippui pe acelea din legea cea nouă, încetînd pentru totdeauna odată cu cea dintîi (Faptele Apostolilor 15,23-30), Romani 6,14; Galateni 5,6; Evrei 10,14).*

Anumiți învățători din vechime ai Bisericii [...] s-au ridicat cu hotărîre împotriva lui, precum Gaius presviterul Romei, Sfîntul Dionisie al Alexandriei, Evsevie de Chesaria, Sfîntul Vasilie cel Mare, Sfîntul Grigorie Teologul, Sfîntul Epifanie, Fericitul Ieronim. Susținerea hiliasmului ca părere personală nu a mai fost cu putință după ce Biserica a hotărît, la al doilea Sobor a toată lumea (din anul 381), să osîndească învățătura ereticului Apolinarie privind domnia de o mie de ani a lui Hristos pe pămînt. Această hotărîre a fost întărită prin introducerea în textul Simbolului de credință a următoarelor cuvinte: ,a cărui împărăție nu va avea sfîrșit’».] (5)

(1) Erezie numită așa de la «ana» = «din nou» și «baptizein» = «a boteza», fiindcă cereau botezarea din nou la vîrstă adultă. Sectă a Reformaților.

(2) Emmanuel Swedenborg (1688-1772), teosof suedez. Teosofia este una din acele înșelări drăcești ce propovăduiesc cunoașterea nemijlocită a lui Dumnezeu, prin «iluminarea» conștiinței. [...]

(3) Ordin francmasonic, întemeiat de iezuitul Adam Weishaupt la 1 mai 1776, ordin care s-a îmbogățit în scurtă vreme datorită aderării casei de bancheri Rothschild. [...] Urmașul lui Weishaupt a fost Giuseppe Mazzini (conducătorul revoluțiilor europene din veacul al 19-lea), acela care a născocit planul de înființare a unei împărății a toată lumea prin trei mari războaie (așa gîndea și Albert Pike, conducătorul Francmasoneriei americane). Planul poate fi găsit la Biblioteca Muzeului Britanic din Londra. [...]

(4) Adventism: erezie numită așa de la „adventus”= „venire” (în latină), întemeiată pe la 1831 de pastorul Baptist American W. Miller.

(5) Tîlcuirea celor «o mie de ani» este deosebit de însemnată. Pe tîlcuirea mincinoasă a ereticilor iudeo-creștini și a altora se sprijină întreaga teologie a Antihristului. Căci ei înțeleg această împărăție trupește, precum năluceau și Iudeii care L-au întâmpinat pe Domnul în Ierusalim. Așa gândeau pînă și Apostolii înainte de a Se pogorî peste ei Duhul Sfînt.²⁷”

Astfel că cel mai celebru Sfînt contemporan, care a fost ținta manipulatorilor milenariști, este cu siguranță Sf. Cuv. Paisie Aghioritul. În numele lui nu s-a scris doar citatul de mai sus, ci și epistole apocrife hiliaste despre sfârșitul lumii. Una din ele chiar a fost redactată ca și cum ar fi fost redată cu scrisul său de mână «pentru a nu îndrăzni cineva să o conteste» și s-ar fi publicat o litografie după «originalul» grecesc. Chiar și numai această exagerare dovedește că nu e vreun text original, ci doar o măsluire evidentă. Chiar dacă Sfîntul Apostol Pavel semna cu mâna sa, din cauza măsluitorilor, făcea asta doar la sfârșitul epistolei, pe vremea când nu exista tiparniță (astfel că toți citeau manuscrisul original al epistolei sale, scrisul autentic fiind ușor de identificat și cunoscut tuturor). Azi, în vremurile când prin tehnologie oricine poate reproduce rapid orice scris de mână și orice semnătură, este hilar un astfel de argument. Starețul este foarte înțelept și nu ar fi putut avea astfel de complexe, știind bine că adevărul prin el însuși mărturisește, fără probe grafologice, și sunt atâtea alte lucruri mult mai importante decât subiectul sfârșitului lumii care ar fi avut nevoie de autentificare de către el, dar care nu au fost astfel girate. Proba în sine nu are nicio valoare, fiindcă, pe de o parte, nu toți cunosc greaca, iar, pe de alta, puțini au avut cinstea să întrețină corespondență cu starețul, ca să-i cunoască scrisul. În afară de asta, după cum vedem în viața Sf. Cuv. Ioan Damaschin²⁸, și el a fost victima unui plagiator,

²⁷ (Sf. Ier. Andrei al Cezareii Capadociei 2016, 247-257)

²⁸ (Sfinții Părinți, Viețile Sfinților 1991-1998, 04.12)

care i-a copiat scrisul ca să îi facă rău. Tot așa și acele epistole hiliaste, făcute ca și cum ar fi scrise chiar cu mâna lui, îl prezintă în mod fals ca eretic pe Sf. Cuv. Paisie Aghioritul, cel atât de râvnitor pentru Ortodoxie, plin de trăire și discernământ.

Este limpede că cel care a scris, sub numele Sf. Cuv. Paisie, textul apocrif de mai sus fie nu a înțeles prea bine și s-a exprimat prost, răstălmăcind cuvintele bătrânului, fie nu cunoștea învățătura Sfinților Părinți pe această temă, fie, mai grav, chiar se lupta împotriva lor. Evident că un astfel de text nu putea fi scris de Sf. Cuv. Paisie, care cunoștea foarte bine (din citit, din Sfintele Slujbe și sinaxarele lor – la care era foarte atent – și din descoperiri personale) revelația Sfântului Duh și era un râvnitor apărător al netrecerii peste hotarele cele veșnice, puse de Dumnezeu prin Sfinții Părinți. Că nu a scris astfel de texte despre sfârșitul lumii, ne arată și canonul pe care i l-a dat Sf. Cuv. Porfirie:

„Există și o scrisoare, ar fi bine ca, la un moment dat, deținătorii ei de la o anumită mănăstire din Sfântul Munte, să o publice. Eu o cunosc: e scrisă de Cuviosul Porfirie și e adresată Părintelui Paisie. Pentru mulți, ea ridică anumite probleme, dar e mai bine să le ridice, decât să cădem în exagerări. Cuviosul Porfirie îl prețuia foarte mult pe Părintele Paisie, mie personal mi-a spus despre el că este «om al lui Dumnezeu». Epistola asta spune:

«Iubite Părinte Paisie,

Ce ai pățit? Dacă va fi eliberat Constantinopolul, asta e treaba politicianilor și generalilor, iar nu a monahilor, nici măcar a arhierilor. Dacă va veni Antihristul, asta este treaba arhierilor, ei sunt responsabili să aducă la cunoștință oamenilor. Iar când va veni ceasul acela, Dumnezeu va scoate la iveală arhierii luminați, care, la rândul lor, vor lumina oamenii. Noi, ieromonahii, liturghisim pentru mântuirea lumii acesteia, în vreme ce monahii plâng pentru păcatele noastre. Și pentru că te iubesc, iar tu mult Îl iubești pe Hristos, îți dau canon să nu mai vorbești despre acestea din prea multa ta dragoste ce o ai pentru Asia Mică și pentru elenism.»

Într-adevăr, om al lui Dumnezeu fiind, Bătrânul Paisie a făcut ascultare acestui mai mare între Bătrâni, Părintelui Porfirie, și de atunci nu a mai vorbit despre acestea.²⁹”

Dacă de atunci nu a mai vorbit, este limpede tuturor că nici nu a mai scris, cu atât mai mult nu a lăsat vreun astfel de testament hiliast și hilar. Iată ce mărturisește, despre această manipulare a oamenilor simpli prin falsele scrieri, puse chiar pe seama Sf. Cuv. Paisie Aghioritul (unul dintre stareții cei mai intens răstălmăciți de către manipulatorii panicii legate de Sfârșitul lumii) – și nu numai – tocmai un ucenic al Sf. Cuv. Paisie Aghioritul:

„Meșteșugiri viclene și personalități problematice
de Dl. Atanasie Rakovalis

Cu puțin înainte de anul 1992 a circulat zvonul că va începe un mare război, în care va fi amestecată și Grecia, pentru că atunci au căzut două pascalii împreună, așa cum profețise Sfântul Cosma Etolianul. Într-adevăr atunci au coincis din punct de vedere calendaristic două mari sărbători, Sfintele Paști și Buna-Vestire, iar aceasta a fost considerată de către unii erminia profeției Sfântului. Zvonul se răspândea împreună și cu alte amănunte... În Sfântul Munte unii monahi și mireni transmiteau zvonul cu o oarecare ezitare și reținere, alții se aflau într-o stare de exaltare și transmiteau zvonul ca un fapt sigur, iar alții nu voiau să audă nimic și considerau toate acestea niște prostii. Și lucrurile i-au îndreptățit pe cei din urmă.

Cu puțin înainte de 2004 a circulat zvonul că nu vor avea loc Jocurile Olimpice în Atena, pentru că va izbucni războiul. Iarăși s-au arătat cele trei categorii de oameni amintite mai sus. Unii chiar și-au cumpărat și alimente... Și din nou lucrurile au arătat că zvonul a fost o bășică de săpun. Acestea sunt două dintre alte nenumărate zvonuri de mai mică amploare care au ajuns la urechile mele.

Ce se întâmplă? Există unii oameni problematici, unii creștini (monahi, preoți și mireni) plini de complexe, care au o evlavie amestecată cu vătămare (n.tr. de minte), așa cum spunea

²⁹ <<http://www.pemptousia.ro/2014/06/canonul-dat-parintelui-paisie-de-cuviosul-porfirie/>> joi, 30 octombrie 2014 (ÎPS Mitropolit Neofyotos de Morfou – Cipru – 2014)

glumind Părintele Paisie, și care vor să pară drept harismatici, dar nu sunt, ci se mișcă între hotarele psihasteniei și înșelării, dorind admirația și respectul mulțimii. De aceea răspândesc aceste zvonuri deși în subconștienul lor știu că acest joc are dată de expirare. Sunt batjocoriți de slava deșartă? Nu-și dau seama ce mare vătămare pricinuiesc în Biserică și în cei slabi în credință? Pe lângă aceștia mai există o categorie de oameni cărora le place să asculte și să creadă astfel de zvonuri, fără să cerceteze validitatea sursei care le transmite, fără să ceară lucrurile, fără să pună să lucreze logica simplă. Probabil un astfel de zvon le creează o exaltare sufletească care îi satisface, le face viața mai fascinantă și le umple un oarecare gol sufletesc. De unde altundeva poate izvorî acest comportament lipsit de maturitate? Cam așa îmi explicam lucrurile vreme de mai mulți ani.

Înainte de Crăciunul anului 2008 a circulat un alt zvon extrem de rapid. Se spunea că va fi război în mai puțin de o lună, în luna ianuarie 2009. Lumea a fost chemată să cumpere alimente și să-și procure ceva bani pentru a putea înfrunta starea grea ce va fi creată și care va dura în jur de trei până la șase luni. Zvonul a fost atribuit unor mireni și monahi. De data aceasta au numit și sursa. Era starețul Efreim din America. Deoarece starețul este cunoscut și respectat și are o mare autoritate, zvonul s-a răspândit mult, în toată Grecia. A ajuns să circule și pe internet. Mulți oameni s-au conformat sfaturilor. Din fericire au existat și cei care nu au fost atrași de climatul general. Au trecut zilele și nu s-a întâmplat nimic. După vreo două-trei luni Starețul Efreim surprins, a scris din America un comunicat în care a declarat că el niciodată nu a spus astfel de lucruri. Unii (cine, oare?) exageraseră și interpretaseră greșit cuvintele lui sau – chiar și mai rău – au pornit la aceasta fără nici un pretext? Numele Părintelui Efreim a fost atunci defăimat pe o scară largă. Ce s-a întâmplat? Toți acești oameni care s-au sprijinit pe numele Starețului Efreim s-au simțit acum înșelați și ridicularizați. Din prostia creștinilor au câștigat negustorii. Autoritatea Starețului a primit o puternică lovitură, credința în Biserică și în Sfinții ei a celor slabi a fost zdruncinată. Și vrăjmașii Bisericii se bucurau că s-a arătat - potrivit celor cugetate de ei – cu multă limpezime prostia și complexarea creștinilor care cred în Stareți sfinți harismatici și în

profețiile lor. Câștigați au ieșit vrăjmașii Bisericii și diavolul. Părintele Efrem a întemeiat 19 mănăstiri în America, unde locuiesc oameni din toate rasele pământului. El este cel care a dus duhul monahal ortodox athonit pe continentul american. Se bucură de mare prețuire printre ortodocșii din America. *Diavolul și unii oameni îl urăsc și se opun lucrării lui.* Toate acestea nu se poate să fi fost un război viclean, bine orchestrat, împotriva lui, dar și împotriva Sfinților harismatici și în ultimă instanță, împotriva Bisericii și a lui Hristos?

Exact în aceeași perioadă s-a derulat și un alt scenariu, care îl viza pe Starețul Paisie, și care se lega cu scenariul pe care încercau să-l atribuie Părintelui Efrem. Se știe că Starețul Paisie a spus că Dumnezeu astfel va rândui interesele celor mari, încât în cele din urmă ne vor da Constantinopolul. Se vor lupta între ei și în cele din urmă, ca o soluție de compromis, vor spune: «Constantinopolul nu-l vom lua nici noi, nici voi, ci îl vom da grecilor». Aceste cuvinte le-am auzit și eu cu urechile mele și știu că le-a spus și multor altora. A spus și unui oarecare bărbat tânăr care îl vizitase pentru prima dată: «Tu vei intra cu steagul în Constantinopol». S-a dovedit că acel tânăr era ofițer în armata grecească. Această istorisire o cunosc de mulți ani și este întrutotul adevărată. După cincisprezece ani de la adormirea Starețului am auzit această istorisire înflorită cu unele amănunte pe care eu le-am auzit pentru prima dată. De asemenea și ucenicii de aproape ai Starețului, pe care i-am întrebat, nu le cunoșteau. Lucrul acesta m-a mirat mult. Cum se face ca cei de aproape ai Părintelui Paisie nu le cunosc și le cunosc alții? Amănuntele care au fost lipite de sămburele de adevăr al istorisirii sunt următoarele: a) numele acestui ofițer și că b) trecea în rezervă în primăvara anului 2009. Aceasta a dat îndată o stabilire dramatică a datei, adică faptul că această proorocie trebuia să se fi împlinit în primăvara care a trecut.

În aceeași perioadă a început să circule o istorisire ridicolă despre trei epistole pe care, chipurile, le-ar fi scris Părintele Paisie și le-ar fi încredințat unei persoane necunoscute, care trebuia să le dea după un număr de ani de la moartea lui, președintelui Rusiei, prim-ministrului grec și comandantului armatei grecești. Și lucrul acesta este foarte ciudat. Despre un lucru atât

de serios nimeni dintre cunoscuții Starețului Paisie să nu știe nimic? Cine sunt acești necunoscuți care au lansat această provocatoare și ridicolă istorisire cu epistolele? Ce rol joacă? Unde țintesc? Acestea se leagă și cu înscenarea făcută Părintelui Efreem și au circulat împreună pe internet, înșelând pe mulți creștini evlavioși naivi care aveau încredere în cei doi stareți. Din păcate, au existat și unii creștini, care aveau multă evlavie amestecată cu puțină vătămare, și care reproduceau aceste povestiri dubioase cu multă superficialitate, naivitate și râvnă.

Primăvara a venit și a trecut, ofițerul a trecut în rezervă, război nu a fost, Constantinopolul nu ne-a fost dat. Astfel *cu ajutorul acestor amănunte pe care le-au lipit de sâmburele de adevăr al profețiilor Părintelui Paisie au izbutit să-l scoată mincinos și nedemn de încredere în ochii oamenilor care nu au cunoscut și nu cunosc lucrurile îndeaproape. Adică încearcă să lovească autoritatea și influența pe care o are Starețul Paisie printre creștinii ortodocși.*

Din metoda și modul răspândirii, din faptul că au izbutit să răspândească atât de larg minciunile lor, nu putem oare trage concluzia că aici *avem de a face cu ceva planificat și bine organizat? Dacă ne gândim că toate acestea se întâmplă într-o epocă în care Biserica este luptată sistematic, că există într-o continuă creștere o politică de decreștinare a societății grecești, ne putem gândi că toate acestea sunt o parte din dintr-un plan mai larg, prelucrat de psihologi plătiți, calomniatori de meserie, îndrumători de opinii, agenți care exploatează prostia și personalitățile problematice ale unor creștini ca să lovească în autoritatea Sfinților și a Bisericii.*³⁰

Fiind astfel de probleme și în Grecia, a intervenit și Sfântul Sinod al Sfintei Biserici Ortodoxe de acolo:

„Biserica noastră primește învățătura cum că Pecetea lui Hristos nu este un oarecare simbol exterior care se poate impune oamenilor prin forță și prin tiranie, ci este harul Sfântului Duh, pogorât prin Sfintele Taine ale Botezului și Mirungerii numite

³⁰ <http://www.munteleathos.com/Pagina/Afisare/Mestesugiri_Viclene>, luni, 26 februarie 2018 (Atanasie Rakovalis 2009).

«peceți ale lui Hristos», «o pecete adevărată, luminată de Duhul», după cum spune Sfântul Simeon Noul Teolog. Și pecetea lui Hristos o are și o păstrează cel care mărturisește că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume în trup și S-a făcut om pentru mântuirea noastră. Iar o pecete care se impune cu forța și în mod tiranic nu este în stare a face nelucrătoare puterea lui Hristos.

În același fel, pecetea lui Antihrist, despre care vorbește Apocalipsa, nu este un simbol extern care se poate impune cu forța, peste voia și împotrivirea omului, ci este despărțirea voluntară de viața harului Sfântului Duh prin lepădarea nesilită a credinței că Iisus este Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul lumii. Pe această temă s-au scris însemnate studii de către sfinți clerici și înțelepți dascăli de teologie.³¹»

Așadar, și în Sfânta Biserică Ortodoxă Rusă, și în cea Greacă tulburătorii de tip adventist, în piele de ortodocși, acționează similar. Din păcate, au năvălit și în Sfânta Biserică Ortodoxă Română.

Fratele Traian Bădărău, un mărturisitor foarte echilibrat, plin de discernământ, de pe vremea comunismului, a diagnosticat, prin cuvinte foarte precise și sugestive, specifice lui, esența fenomenului acesta, atât de dezechilibrat religios:

„A mai fost un curent ca acesta de acum, cu pașapoartele biometrice, pe vremea comuniștilor, atunci când se vindeau mărfurile și alimentele cu acele cartele. Părea că se împlinește cuvântul din Apocalipsă: «Apo 13:17 Încât nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, decât numai cel ce are semnul». Au venit atunci mulți la mine agitați că: «A sosit antihristul!!! Să mergem în pustie!!!». Și chiar că parcă erau vremurile lui antihrist. De abia i-am liniștit să-și cumpere pâine, că nu li se cere nici o lepadare pentru cartele, deci nu sunt cartelele pecetea lui antihrist. Azi vin la mine să le semnez petiții pentru aceeași păcăleală. Dar ei nu înțeleg că cipul este ca și o cartelă de carton de atunci, doar că acum este mai modernă, este electronică. Dacă ar vedea cineva de acum 100 de ani că se deschid ușile singure pe la magazine,

³¹ (Echipa Editurii Predania 2009, 10)

s-ar cruci și ar fugi, zicând că e diavolul pe acolo. Dar asta este o superstiție. Cipul este o tinichea pe care a luat-o diavolul din Occident și ne-o zăngăne în urechi ca să ne distragă atenția, ca să nu mai vorbim despre Domnul Hristos, ci despre antihrist. Ne dă un război rece al minții, ca să ne tulburăm și să nu ne mai pocăim. Părintele I.P. este și el un om, este și el un preot, dar în Biserică... ultimul cuvânt îl are Patriarhul. Să vedem ce zice el și vom face și noi la fel.³²”

Această atitudine bărbătească a fratelui Traian se încadrează în starea pe care ar trebui să o aibă orice creștin în legătură cu cele petrecute în afara lui: noi nu trebuie să luptăm politic, pentru a dobândi cetatea lumii de aici (adică a morții), ci duhovnicește, pentru a dobândi cetatea Ierusalimului de sus (adică a vieții). Aceasta este și ceea ce ne învață Sfântul Apostol Pavel:

Evr 11,13 „Toți aceștia au murit într-o credință, fără să primească făgăduințele, ci văzându-le de departe și iubindu-le cu dor și mărturisind că pe pământ ei sunt străini și călători. 14 Iar cei ce grăiesc unele ca acestea dovedesc că ei își caută lor patrie. 15 Într-adevăr, dacă ar fi avut în minte pe aceea din care ieșiseră, aveau vreme să se întoarcă. 16 Dar acum ei doresc una mai bună, adică pe cea cerească. Pentru aceea Dumnezeu nu Se rușinează de ei ca să Se numească Dumnezeul lor, căci le-a gătit lor cetate. [...]13,12 Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească poporul cu sângele Său, a pățimit în afara porții. 13 Deci dar să ieșim la El, afară din tabără, luând asupra noastră ocară Lui. 14 Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie.”

Înțelesul acestui mic fragment din gândirea apostolică a fost surprins și de ceea ce ne spunea Fratele Traian, în cuvinte puține, dar pline de adâncimi ale Duhului: „Să trecem prin istorie fără să ne amestecăm cu ea”. El ne recomanda, pentru a scăpa de capcanele obsesiei sfârșitului lumii, tocmai această carte, pe care o publicăm acum, „Sfârșitul Omului”:

³² Dintr-o convorbire personală pe care am avut-o cu el.

„Citiți proorociile Sfinților Părinți prin care Sfântul Duh ne-a înștiințat cele ce vor fi³³. Le găsiți adunate în cartea «Sfârșitul Omului», ediția din 1937. Acolo sunt scrise toate. Cine vrea să se mântuiască în zilele noastre trebuie să o știe ca pe «Tatăl nostru», ca să nu-l înșele nimeni, fiindcă ne învață Mântuitorul: Matei 24,23 «Atunci, de vă va zice cineva: Iată, Mesia este aici sau dincolo, să nu-l credeți.24 Căci se vor ridica hristoși mincinoși și prooroci mincinoși și vor da semne mari și chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu puțință, și pe cei aleși.25 Iată, v-am spus de mai înainte.26 Deci, de vă vor zice vouă: Iată este în pustie, să nu ieșiți; iată este în cămări, să nu credeți.27 Căci precum fulgerul iese de la răsărit și se arată până la apus, așa va fi și venirea Fiului Omului.»³⁴»

Cuvintele duhovnicești ale bătrânului nostru au fost confirmate și de cuvintele tămăduitoare ale Sfântului nostru Sinod, în legătură cu aceste probleme:

„5. Văzând tulburarea provocată de opiniile confuze și contradictorii cu privire la noile pașapoarte biometrice, Sfântul Sinod îndeamnă clerul, monahii și credincioșii să rămână statornici în credința în Mântuitorul Iisus Hristos, Biruitorul iadului și al morții, să sporească în rugăciune și fapte bune, viețuind creștinește în familie, mănăstire și societate, fără a răspândi panică și îngrijorare prin preocupare excesivă pentru lucruri trecătoare. Astfel, Dumnezeu ne va lumina, ne va apăra de tot răul și ne va ajuta să săvârșim binele. [...] Biroul de Presă al Patriarhiei Române.³⁵»

Gravitatea acestui păcat, al minciunii care tulbură, orbește sesizarea realității și ucide centrarea în adevăr, dat anatema de Sfinții Apostoli, atârnă cu atât mai mult asupra acelor care trec

³³ Ioan 16,12 „Încă multe am a vă spune, dar acum nu puteți să le purtați.13 Iar când va veni Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi la tot adevărul; căci nu va vorbi de la Sine, ci toate câte va auzi va vorbi și cele viitoare vă va vesti”.

³⁴ (Anastasiu, Fratele Traian 2020, 469-470)

³⁵ <Sfântul Sinod soliciță alternativă la pașapoartele biometrice – Basilica.ro>, miercuri, 6 octombrie 2021 (Biroul de Presă al Patriarhiei Române 2009).

hotarele cele veșnice ale Sfinților Părinți și le modifică textele, după părerile proprii, fiindcă îi duc în înșelare nu doar pe cei trândavi, indiferenți față de Ortodoxie, ci chiar și pe cei osârdnici, care cercetează Sfinții Părinți, dar nu au discernământul să sesizeze inserțiile eretice. Aceștia încep să își ghideze viața după ele, ajungând la mutilări majore de mentalitate și viețuire și ajung să lupte cu panică împotriva fraților echilibrați, care nu sunt de acord cu ei, împotriva ierarhiei bisericești, a politicienilor, a numărului 666, a cipurilor, codurilor de bare, pașapoartelor biometrice, cartelelor, vaccinurilor, particulelor nanometrice și a altor tehnologii moderne, în loc să lupte împotriva păcatelor proprii. Din frica de a nu se lepăda de Hristos ajung tocmai să se lepede de Hristos (care se află ascuns în porunca iubirii, fiind Adevărul).

Pentru a înțelege realitatea celor spuse mai sus, reproducem mai jos, pentru o bună comparație, doar două mici exemple (din multele modificări și adaosuri³⁶ apocrife inserate în textul original, în edițiile de după 1990 ale „Sfârșitului Omului”). Textul original este scris cu *litere italice* și adaosul cu *litere tăiate*:

„Atunci se vor duce toți către dânsul și-i vor zice: am auzit că ești mare împărat și veselești pe toți slujitorii tăi, pentru aceasta am venit, ca să ne închinăm ție, spre a ne hrăni, că pierim de foame. Atunci le va zice înșelătorul: veniți să vă punem pecetea (~~666~~) [deci pecetea nu este 666 – n.n.] pe mâna dreaptă și pe frunte și vă voi da oricâte voiți. (Pentru aceasta va pecetlui dreapta omului, ca să nu mai poată face cu mâna semnul cinstitei Cruci ca să fie a lui desăvârșit. Se vede că numai cu câte o literă are să fie însemnat în pecetea lui Antihrist, pentru fiecare cuvânt, care va fi zis al lepădării de Dumnezeu). Iar aceia, necunoscând înșelăciunea lui, vor sta ca să-i pecetluiască pe mâna dreaptă și pe frunte. Iar pecetea lui va avea [vedeți? Nu spune că va fi «Nr. 666», ci doar că «va avea Nr. 666» n. n. explicativă] Nr. 666, după mărturisirea Sfântului Ioan Evanghelistul. Și îi va face pe eei mari și pe cei mici bogăți, va slobozi pe cei ce sunt în robie, ca pe mulți să-i amăgească, și nimeni nu va putea să vândă, sau

³⁶ Pe lângă alte texte întregi, care nu au nici o legătură cu Sfinții Părinți, ci doar cu adventiștii.

să cumpere, fără numai aceia care vor avea semnul și numărul fiarei sau numărul numelui fiarei.

«Aici este înțelepciunea. Cel ce are minte, socotească numărul fiarei; că ~~nume~~ număr de om este și numărul ei este 666». (Apocalips Cap. 13, V.18) Iar înțelesul peceții va fi așa: «*Mă lepăd de Făcătorul cerului și al pământului, mă lepăd de Sfântul Botez, mă lepăd de a sluji lui Hristos și mă fac rob al tău; mă lepăd de împărăția cerurilor*~~lui~~ și iubesc muncile cele veșnice; mă lepăd de Sfânta Cruce și primesc pecetea ta...» Acestea vor fi scrise în pecetea înșelătorului Antihrist. Iar ~~€~~care nu va voi să primească pecetea lui, va primi moartea din mâinile lui. «Fericit va fi cel ce va răbda în acea vreme, căci se va mântui și cu ~~m~~Mucenicii cei mari va fi,» după cum zice Domnul, ~~în~~la Evanghelia de la Matei: (Matei Cap. 24 V.13) «Cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui... » Și precum Sfântul Ioan Evanghelistul zice în Evanghelia sa: «Unii ca aceia mari se vor chema.»”

Vedem că unele modificări nu afectează înțelesul scrierii, dar unele îl fac absurd³⁷, iar altele îl modifică cu 180°, făcându-l potrivit realității: pecetea nu este numărul 666, ci are în ea nr. 666 (care codifică gemetric, în limba greacă, numele lui anti-hrist), pentru a arăta cu cine se unește cel ce se leapădă de Hristos și o primește. Cei care citesc textul original se feresc de adevărata pecete, care e lepădarea de Hristos și unirea cu antihrist (prin credință și viață), pocăindu-se, devenind buni creștini, iar cei care citesc textul măsluit încep să devină obsedați și să se fe-rească de numărul 666 și de tot ce le năzare că-l simbolizează, ajungând superstițioși, numerologi și *Hexakosioihexekontahe-xafobi* (666-fobi – v. infra).

„Când spune apostolul «în Biserica lui Dumnezeu», nu vor-bește de Biserica noastră, ci de cea veche, de cea iudaică [adică de Templul din Ierusalim (n.n.)]. Căci antihrist nu va veni la noi, ci la iudei. Nu va veni pentru Hristos, ci contra lui Hristos; pentru acest motiv se și numește antihrist. Trebuie mai întâi să se

³⁷ De exemplu „îi va face pe cei mari [...] bogați”, desigur că cei mari sunt în sens lumesc mari, deci deja bogați – nu-i va face antihrist așa. Dacă ar fi fost mari, în sens duhovnicesc, s-ar fi împotrivit lui antihrist.

predice Evanghelia la toate neamurile (Matei XXIV, 14). «Și atunci se va arăta cel fără de lege, a cărui venire va fi cu lucrarea satanei, cu toată puterea și cu semne și cu minuni mincinoase, *cu toată amăgirea nedreptății la cei care pier*, pe care Domnul îl va omorî cu graiul gurii Sale și-l va pierde cu venirea arătării Sale» (II Tesaloniceni II, 8-9.). Deci nu însuși diavolul se face om așa cum s-a înomenit Domnul – să nu fie! – ci se naște om din curvie și primește toată energia lui satan. Căci Dumnezeu, cunoscând mai dinainte toată perversitatea voinței lui, pe care o va avea, îngăduie ca să locuiască diavolul în el.³⁸»

Acum să cercetăm mai jos textul apocrif și modul pervers prin care s-a introdus minciuna. „Traducătorul-trădătorul” (Lb. ital. „traduttore – traditore”) nu se sfiește, fără niciun fel de explicație să adauge din nou numărul 666, care lipsea din textul original³⁹ exact în punctul cheie.

„Dar nu în Biserica cea Ortodoxă, ci în cea iudaică. Căci nu la noi, ci la iudei va veni. Nu pentru Hristos, ci împotriva lui Hristos și a celor ce sunt ai lui Hristos. De aceea se și numește Antihrist, însă trebuie mai întâi să se propovăduiască Evanghelia la toate neamurile. Și apoi se va arăta cel fără de lege, a cărui venire va fi cu lucrarea satanei și cu puterea diavolului; semne și minuni mincinoase va face cu fermecătorii, ~~cu nedreptate în cei pieritori (pecetluiți cu 666)~~; pe acesta Domnul îl va omorî cu duhul gurii Sale și-l va strica cu venirea arătării Sale. Deci, nu diavolul se va face om, ci, după asemănarea întrupării Domnului, (să nu fie) un om se va naște din curvie, și va primi toată lucrarea satanei, că, mai înainte știind voința lui cea rea, Dumnezeu va slobozi diavolul să locuiască în acel om.⁴⁰»

Observăm că Sf. Cuv. Ioan Damaschin nici măcar nu vorbește de pecete. Cu toate acestea traducătorul nu se sfiește să o introducă în text, ba chiar să susțină, fără suport patristic, că pecetea ar fi chiar numărul 666. De aici vedem că nu este o erată

³⁸ (Sf. Cuv. Ioan Damaschin, Dogmatica 1993, 175-176)

³⁹ (Sf. Cuv. Ioan Damaschin, Patrologiæ Cursus Completus, Series Græca, Patrologiæ Græcæ 1864)

⁴⁰ (M. Zosima Pascal 1998, 84-85).

întâmplătoare inserția lui 666, repetitiv, exact acolo unde poate modifica cu eficiență sensul original al textului. Strecurarea stăruitoare a lui 666, în toate punctele esențiale ale textelor Sfinților Părinți, nu numai în cele referitoare la pecete, acționează ca o picătură chinezească pentru a introduce și în rândul ortodocșilor fobia (re)numită (a adventiștilor, superstițioșilor și psihopaților): *Hexakosioihexekontahexafobia*⁴¹. Această boală a minții își are originea din interpretarea eronată a versetului din Apocalipsă – 13,18, prin care numărul 666 este transformat într-o superstiție, ajungând să fie urât pe nedrept (deși este prezent, ca număr de pagină și în Biblie, fără să fi fost scos de acolo, cum ar fi făcut Sfânta Biserică dacă era un număr blestemat prin sine), uitând că el este de fapt un indiciu binefăcător dăruit nouă de Dumnezeu prin Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan ca, pe vremea lui anti-hrist, când îi vom cunoaște deja numele (nu să încercăm să-l ghicim dinainte), să ne întărim în credința că Hristos ne iubește, avertizându-ne de mai înainte cum îl va chema pe anti-hrist, și astfel să nădăjduim că și cele de la sfârșitul prorociei se vor împlini – adică Hristos ne va scăpa cu siguranță de anti-hrist.

Și vedem un lucru și mai cumplit: textul modificat face parte chiar din Sfânta Scriptură! De aceea nu numai că traducătorul nu ne dă locul de unde a fost luat citatul (II Tesaloniceni II, 8-9), cum ni se dă în textul original, dar nici măcar ghilimelele, care ne-ar atrage atenția că este vorba de un citat:

2 Tesaloniceni 2,8 „Și atunci se va arăta cel fără de lege, pe care Domnul Iisus îl va ucide cu suflarea gurii Sale și-l va nimici cu strălucirea venirii Sale. 9 Iar venirea aceuia va fi prin lucrarea lui satan, însoțită de tot felul de puteri și de semne și de minuni mincinoase, 10 *Și de amăgiri nelegiuite, pentru fiii pierzării*, fiindcă ei n-au primit iubirea adevărului, ca ei să se mântuiască.”

Unde este așadar, în Sfânta Scriptură, adaosul măsluitorilor noilor ediții: „(pecetluiți cu 666)”? Ținem să reamintim, celor ce poftesc să modifice textul Sfințelor Scripturi, de pedeapsa care

⁴¹ Lb. gr. ἑξάκοστοι = 600, ἑξήκοντα = 60 și ἕξ (6) ⇒ Hexakosioihexekontahexafobia = frica de [numărul] 666.

îi așteaptă, pomenită tocmai în Apocalipsă (de care ei fac atâta caz!):

Apocalipsa 22,18 „Și eu mărturisesc oricui ascultă cuvintele proorociei acestei cărți: De va mai adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu va trimite asupra lui pedepsele ce sunt scrise în cartea aceasta; 19 Iar de va scoate cineva din cuvintele cărții acestei proorocii, Dumnezeu va scoate partea lui din pomul vieții și din cetatea sfântă și de la cele scrise în cartea aceasta.”

Să luăm aminte!

Scopul ascuns al demonilor și al celor ce cultivă intenționat 666-fobia este nu numai de a-i devia de la pocăință, ci și de a-i face de răs pe ortodocși, ca oamenii, privindu-le rătăcirea, să hulească Sfânta Ortodoxie, ca și cum Ea ar fi generat o astfel de superstiție. Din fericire, Sfânta noastră credință este apărată de Sfinții Părinți. La ei găsim leacuri, insuflate de Sfântul Duh, pentru vindecarea tuturor păcatelor minții (care sunt neștiința și cunoștința mincinoasă sau descentrarea cunoașterii adevărului), din care pornesc toate păcatele. Aceste leacuri sunt cuprinse în cartea de mai jos. Nu trebuie să ne mire dacă unele date nu se potrivesc exact cu timpul prorocit de Sfinții Părinți. Dumnezeu amână sau scurtează data împlinirii unei prorocii, în funcție de răspunsul omului la chemarea Lui spre pocăință (Facere 15,13 – Ieșire 12,40-41; 4 Regi 20,1-11).

Pr. Dr. (medic) Drd. (Th.D) Alexandru Anastasiu⁴²

⁴² Afiliat la Universitatea Lucian Blaga din Sibiu

TABLA DE MATERII

	Pag.
Cuvânt către Cititori	5
Inainte cuvântare	9
Cuvinte dela Sfinții Proroci și din Sfânta Evanghelle	20
Vedenia lui Kir Daniil Ieromonahul	51
Prorocia Sf. Metode Arhiepiscopul Patarelor . . .	65
Prorocirea Sf. Andrei, cel nebun pentru Hristos . .	70
Din cuvintele Sf. Nil al Atonului, izvorătorul de Mir.	85
Povestire pentru sfârșitul lumii	89
Cuvânt al Sfântului Nil al Atonului pentru Antihrist.	90
Cuvânt al Sfântului Ioan Damaschin pentru Antihrist.	97
Cuvânt pentru sfârșitul lumii și pentru Antihrist .	100
Vedenia Pustnicului Grigorie din pustia Iordanului.	108
Cuvânt al Sf. Ipolit, Papa Romei pentru Antihrist .	114
Cuvânt al Sf. Efrem Sirul pentru Antihrist	138
Cuvânt al Sf. Efrem Sirul pentru potop	157
Descoperirea lui Zisu Fasula	159
Pentru Constantinople și Sf. Sofia	164
Cuvânt al Sf. Efrem Sirul pentru a doua venire a lui Hristos	167
Vedenia oare-cărui om minunat	196

Retipărită la editura Mitropoliei
Chișinăului și Moldovei
or. Orhei, str. V. Lupu, 9, c. 277, t. 10.000

Scara

Apocalipsa de la teologie la mit și pocăința ca mașină a timpului.....	iii
Apocalipsa contemporană versus Apocalipsa Sfinților Părinți	xi
Lucrări citate	lxix
Listă de abrevieri	lxxiii
Sfârșitul Omului – ediția originală 1937	1
Scara.....	309

